

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы
Ямаши авыл Советы

КАРАРЫ

«23» маендагы 2022 ел

№44

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы «Ямаши авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Ямаши авылы жирлегенен Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» 2012 елның 27 декабрәндәге 57 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше, Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Советының 2021 елның 28 сентябрәндәге 81 номерлы «Әлмәт муниципаль районы территориясендә урнашкан жирлекләргә шөһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрен хәл итү буенча «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлеге вәкаләтләренен бер өлешен тапшыру турында» карары нигезендә

Ямаши авыл Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы «Ямаши авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының 2012 елның 27 декабрәндәге 57 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Ямаши авылы жирлегенен Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен раслау турында» карарына түбәндәге үзгәрешләр кертәргә:

- Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Ямаши авыл жирлегенән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренен I, II, III өлешләрен яңа редакциядә баян итәргә (карага 1 нче кушымта).

2. Өлеге карарны Ямаши ав. Совет ур., 4 йорт, Рокашево ав., Үзәк ур., 1 йорт, Кызыл Тау ав., Тыныч Аллея ур., 9 йорт территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

3. Өлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Ямаши авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Ямаши
авыл жирлеге башлыгы

А.А. Андревкина

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Ямаши авыл
Советының 2022 елның
23 маендагы 44 номерлы карарына
1 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘЛМӘТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯМАШИ АВИЛЫ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ
ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШЛӨР КАГЫЙДӨЛӨРЕ

Эчтөлөк

<i>1 бүлөк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру нигезендә жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелешне жайга салу тәртибе</i>	4
1 Бүлөк . Гомуми нигезләмәләр	4
1 статья. Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчөләр.	4
2 статья. Кагыйдәләрне кергү нигезләре, билгеләү һәм аның составы.	9
3 статья . Шәһәр төзелешен жайга салу линияләре.	10
4 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.	10
5 статья. <i>Жирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларыңатнашуы.</i>	13
6 статья. <i>Кагыйдә бозган өчен жаваплылык.</i>	14
2 Бүлөк. <i>Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар.</i>	14
7 статья. <i>Объектлар һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары.</i>	14
8 статья. <i>«Ямаши авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салучы жирлеүзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары.</i>	15
9 статья. <i>Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча комиссия.</i>	16
10 статья. <i>Ижтимагый фикер алышулар, ачык тыңлаулар.</i>	17
3 Бүлөк. <i>Кагыйдәләр гамәлгә кергәнче барлыкка килгән күчәмсез милектән файдаланухокуклары.</i>	22
11 статья. <i>Элегрәк барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр.</i>	22
12 статья. <i>Кагыйдәләргә туры килми торган күчәмсез милек объектларын куллану һәм төзелеш үзгәрешләре.</i>	24
4 Бүлөк. <i>Жир участогын яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт.</i>	24
13 статья. <i>Жир участогын яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү.</i>	24
14 статья. <i>Рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт алу тәртибе.</i>	26
5 Бүлөк. <i>Территорияне планлаштыру буенча документлар.</i>	27
15 статья. <i>Территорияне планлаштыру буенча документлар.</i>	27
16 статья. <i>Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү тәртибе</i>	28

6 Бүлек. <i>Жир кишөрлеклөрен резервлау һәм алу.</i>	32
17 статья. <i>Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау.</i>	32
18 статья. <i>Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишөрлеклөрен алу.</i>	32
19 статья. <i>Халык сервитутларын билгеләү..</i>	33
20 статья. <i>Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишөрлеклөрәннән файдалану.</i>	34
7 Бүлек. <i>Йомгаклау нигезләмәләре.</i>	34
21 статья. <i>Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.</i>	34
22 статья. <i>Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында.</i>	37
II бүлек. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӨРНЕ ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНА КАРТАЛАРЫ	37
8 Бүлек. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы	37
23 статья. <i>Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы.</i>	38
9 Бүлек. Территорияне махсус шартлары булган зоналар картасы.	39
24 статья. <i>«Ямаши авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалану шартлары булган зоналар картасы</i>	39
25 статья. <i>Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр зоналары картасы.</i>	40
III БҮЛЭК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ..	40
10 Бүлек. <i>Рөхсәт ителгән күчәмсез милек төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары</i>	40
26 статья. <i>Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналар төрләре.</i>	40
11 Бүлек. <i>Территорияләрне файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчәмсез милекне куллануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.</i>	87
27 статья. <i>Территорияләрне файдалануның махсус шартлары булган зоналар белән билгеләнгән күчәмсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.</i>	87
28 статья. <i>Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчәмсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.</i>	87
29 статья. <i>Ачык сервитутларның эш итү зоналары.</i>	87
12 БҮЛЭК. <i>Шәһәр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп жирләрне билгеләү, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.</i>	87
30 статья. <i>Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы төп территорияләрне һәм жирләрне билгеләү.</i>	87

І БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӘ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУНЫ ЖАЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ

1 бүлек. Гомүми нигезләмә

1 Статъя . *Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр.*

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

жир кишәрлеген арендау - физик затка яки юридик затка аренда шартнамәсе буенча вакытлыча файдалануга түләү өчен жир кишәрлеге бирү;

территорияне төзекләндерү - муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән чаралар комплексын тормышка ашыру, гражданның яшәү шартларын яхшырту, муниципаль берәмлек территорияләренең санитар һәм эстетик торышын тәмин итү һәм яхшырту, мондый территорияләрдә урнашкан торак пунктларның территорияләрен, шул исәптән гомүми кулланылыштагы территорияләрен, жир кишәрлекләрен, биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны, якин-тирә территорияләрен карап тоту буенча эшчәнлек;

жир участкаларыннан һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану рәхсәт ителгән төрләр-эшчәнлек төрләре, объектлар, аларны жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләре һәм объектлар исемнәре буенча гамәлгә ашырырга һәм урнаштырырга рәхсәт ителә, әлеге Кагыйдәләрдә, башка норматив-хокукий актларда, норматив-техник документларда билгеләнгән таләпләренә мәжбүри үтәгәндә, тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары составында. Рәхсәт ителгән күчәмсез милекне куллану төрләре рәхсәт ителгән куллануның төп төрләрен, шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләрен, рәхсәт ителгән куллануның өстәмә төрләрен үз эченә ала;

шәһәр төзелеше Регламентының «рәхсәт ителгән файдалануның өстәмә төрләре» исемлегендә аларны гамәлгә ашыру рәхсәт ителгән эшчәнлекнең өстәмә төрләре - аерым территориаль зонага (подзонага) карата рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата һәм шартлы рәхсәт ителгән куллану төрләренә карата өстәмә рәвештә генә рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Шул ук вакытта әлеге Кагыйдәләр белән мондый эшчәнлекнең күләме һәм башка параметрлары буенча рәхсәт ителгән файдалануның тиешле төп төрләренең һәм шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләренең күләмнәре һәм башка параметрлары белән чагыштырганда чикләүләр билгеләнә;

генераль план - территориаль планлаштыру документының төре, ул жирлекнең территориаль планлаштыру максатларын, бурычларын һәм юнәлешләрен һәм аларны тормышка ашыру этапларын билгели, Территориянең тотрыклы үсешен тәмин итү өчен эшләнә;

жир кишәрлекләренең дәүләт кадастр исәбе - жир кишәрлекләренең бердәм дәүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуализация, шуның нәтижәсендә һәр жир участогы башка жир участкаларыннан бертөсле рәвештә аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисадый бәяләргә мөмкинлек бирә торган характеристикаларга ия.;

күчәмсез мөлкәтне дәүләт кадастр исәбенә алу - жир участкалары, биналар, корылмалар, машина урыннары, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары, бердәм күчәмсез комплекслар турында, ә федераль законда билгеләнгән очракларда күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту, жир белән нык

бәйләнгән башка объектлар турында да, ягъни аларны билгеләнмичә күчереп йөртү мөмкин түгел (алга таба шулай ук - күчемсез милек объектлары), алар мондый күчемсез милек объектынның индивидуаль-билгеле бер әйбер сыйфатында аны билгеләргә мөмкинлек бирә торган характеристикалары булуын яки аның яшәешен туктатуны раслый, шулай ук күчемсез милек объектлары турында әлеге Федераль законда каралган башка мөгълүматлар;

шәһәр төзелеше эшчәнлегенә-территорияләренә, шул исәптән шәһәрләренә һәм башка җирлекләренә үстерү буенча территорияне планлаштыру, шәһәр төзелешен зоналаштыру, территорияне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, капитал ремонт, реконструкция, капитал төзелеш объектларын сүтү, биналарны, корылмаларны эксплуатацияләү, территорияләренә комплекслы үстерү һәм аларны төзекләндерү рәвешендә башкарыла торган эшчәнлек;

зоналаштыру- территорияне зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында территорияләренә шәһәр төзелешен зоналаштыру;

шәһәр төзелеше регламенты - җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның тиешле территорияне зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган төрләре, шулай ук җир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә, җир кишәрлекләрененң иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларының чикле параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләре, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата тиешле территориянең коммунал, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешененң минимал мөмкин булган дәрәжәсененң, күрсәтелгән объектларның халык өчен максимал мөмкин булган территория дәрәжәсененң исәп-хисап күрсәткечләре;

төзүче - үзенә караган җир кишәрлегендә яисә дөүләт (муниципаль) милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда дөүләт хакимияте органнары (дөүләт органнары), атом энергиясе буенча дөүләт корпорациясе «Росатом», космик эшчәнлек буенча дөүләт корпорациясе «Роскосмос», Бюджеттан тыш дөүләт фондларының идарә органнары яисә җирле үзидарә органнары килешүләргә нигезендә Россия Федерациясененң бюджет законнарында билгеләнгән очракларда дөүләт (муниципаль) заказчысы вәкаләтләрен тапшырганнар яисә аңа «Территорияләренә үстерү фонды» гавами-хокук компаниясе турында һәм Россия Федерациясененң аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2017 елның 29 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 13.3 статьясы нигезендә төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт килешүләргә нигезендә төзүчеләреннән үз функцияләрен тапшырганнар. Төзүче шәһәр төзелешенә эшчәнлегенә турындагы законнарда, техник заказчыга үз функцияләрен тапшырырга хокуклы;

техник заказчы - төзүче тарафыннан һәм төзүче исемнән вәкаләтле юридик зат инженерлык тикшеренүләрен үтәү, проект документларын әзерләү, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, сүтү турында килешүләргә төзи, күрсәтелгән эшләрен башкаруга биремнәр әзерли, инженер эшләнүләрен башкаручы һәм (яисә) проект документациясен әзерләүгә гамәлгә ашыручы затларга капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, җимерү, материаллар һәм документлар тапшыра, проект

документациясен раслый, капитал төзелеш объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт алу өчен кирәкле документларны имзалый, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарда каралган башка функцияләрне гамәлгә ашыра (алга таба шулай ук - техник заказчы функцияләре). Техник заказчы функцияләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 47 статьясы 2.1 өлешендә, 48 статьясы 4.1 өлешендә, 52 статьясы 2.1 һәм 2.2 өлешләрендә, 55.31 статьясы 5 һәм 6 өлешләрендә каралган очрактан тыш, инженерлык эзләнүләре, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын сүтү өлкәсендә үз-үзен җайга салучы оешма әгъзасы гына башкара ала;

жир кишәрлеге - жир кадастрында һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәве документларында беркетелгән чикләре, мәйданы, урыны, хокукый статусы һәм башка характеристикалары булган жир өслегенең бер өлеше;

күчемсез әйбер - жир өслегенең бер өлешен тәшкил итүче әйбер, һәм аны индивидуаль билгеле бер әйбер сыйфатында билгеләргә мөмкинлек бирә торган характеристикаларга ия;

территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар - Россия Федерациясе халыкларының саклау, санитар-яклау зоналары, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарлары) саклау зоналары (алга таба - мәдәни мирас объектлары), мәдәни мирас объектларын, су саклау зоналары, су басу, су басу зоналары, эчәр сулар һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, аэродром территориясе, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

кызыл сызыклар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр;

сызыкча объектлар - электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

шәһәр төзелешен җайга салу линияләре - кызыл сызыклар; жир кишәрлекләре чикләре чикләреннән (төзелешне җайга салу линияләрен дө кертеп) корылмаларның минималь чигенешләрен билгели торган сызыклар; аларның составындагы территориаль зоналар һәм подзоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буйлап гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, тартып алу зоналары чикләре, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны сатып алу, резервлау юлы белән; жир кишәрлекләреннән, биналардан, корылмалардан файдалануны чикләүнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналары чикләре;

кызыл линияләрдән чигенү сызыгы (яисә төзелешне көйләү сызыгы) - биналар, корылмалар, корылмалар урнаштыру өчен рөхсәт ителә торган урын чикләрен билгеләгән территорияне планлаштыру документларында билгеләнә торган сызыклар;

күчемсез мөлкәт (күчемсез милекне дәүләт теркәве турында 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законда булган (билгеләнгән) төшенчә мәгънәсендә күчемсез милек объекты) - жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, биналар, машина урыннары, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары, бердәм күчемсез комплекслар һәм башкалар;

капиталь төзелеш объекты - төзелеш тәмамланмаган бина, төзелеш, корылма, объектлар (алга таба - төгәлләнмәгән төзелеш объектлары), жир кишәрлегенәң некапиталь төзелмәләреннән, корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыруларыннан тыш (туңдырылыш, каплау һәм башкалар);

корылмалар- жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны аларны күчерергә һәм (яисә) демонтаж ясарга, аннан соң төзелешләренәң, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләренәң һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләнешкә тулысынча зыян китермичә һәм жыештырырга мөмкинлек бирә торган капитал булмаган корылмалар;

капиталь төзелеш объектын жимерү- капитал төзелеш объектын жимерү юлы белән (табигать күренешләре яки өченче затларның хокукка каршы гамәлләре аркасында жимерелүдән тыш), капитал төзелеш объектын, шул исәптән аның өлешләрен сүтү һәм (яисә) демонтажлау юлы белән бетерү;

рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре - техник регламентларны үтәгәндә (ә техник регламентларны - төзелеш нормаларын һәм куркынычсызлык стандартларын, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен, гражданныр оборонасы таләпләрен, гадәттән тыш хәлләренә кисәтү таләпләрен, башка мәжбүри таләпләренә үтәгәндә аерым территорияль зонага (подзонага) карата куллану регламентының "Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре" исемлегендә аларның аталуы нәтижәсендә рәхсәт ителгән эшчәнлек төрләре;

әлеге кагыйдәләрдән тайпылышлар- билгеләнгән тәртиптә конкрет жир кишәрлеге өчен санкцияләнгән, кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан, корылмаларның биеклегеннән, участокның төзелеш алып бару процентыннан, участок чикләреннән чигенүдән һәм башкалардан чигенеп, кишәрлекне әлеге Кагыйдәләр нигезендә аның кече күләме, уңайсыз конфигурациясе, уңайсыз инженер-геологик һәм башка характеристикалары аркасында куллану мөмкинлегенә булмауга бәйле рәвештә файдалану;

күчемсез милекне рәхсәт ителгән файдалану - шөһәр төзелеше регламенты нигезендә күчемсез милекне файдалану, кануннар нигезендә билгеләнгән күчемсез милекне, шулай ук гавами сервитутлар нигезендә файдалануны чикләү;

капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү (линия объектларыннан тыш) - капитал төзелеш объекты параметрларын, аның өлешләрен (биеклекләренә, катлар санын, майданын, күләмен), шул исәптән капитал төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору, киңәйтү, шулай ук капитал төзелеш объектының төзелеш корылмаларын алмаштыру һәм (яисә) торгызу, мондый конструкцияләренәң аерым элементларын күрсәтелгән элементларның шундый ук яисә башка яхшырта торган күрсәткелләренә алмаштырудан тыш;

сызыкча объектларны реконструкцияләү - линия объектлары яки аларның участкалары (өлешләре) параметрларын үзгәртү, бүленгән һәм (яисә) саклау зоналары чикләрен үзгәртү таләп ителгән мондый объектларның эшчәнлегенәң класслы, категориясе һәм (яисә) башлангыч билгеләнгән күрсәткелләренәң үзгәрүенә китерә;

хосусый сервитут - чит жир кишәрлегеннән чикләнгән файдалану хокукы (сервитут билгеләмичә тәэмин ителә алмаган кирәкле коммуникацияләренә һәм башка ихтыяжларны узу, салу һәм эксплуатацияләү өчен), ул күчемсез мөлкәт объекты милекчесе белән сервитут билгеләүне таләп итүче зат арасында килешү яисә суд карары нигезендә билгеләнә;

завами сервитут - чит жир кишәрлегеннән Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукий акты, Татарстан Республикасы норматив хокукий акты, Әлмәт муниципаль районының норматив хокукий акты белән билгеләнгән, жир кишәрлеген аерып алмыйча, файдалану хокукы;

территория зонасы - жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зона;

гомуми файдаланудагы территорияләр - аерым затлар даирәсе тоткарлыксыз файдаланыла торган территорияләр (шул исәптән майданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар);

территориаль планлаштыру - территорияләргә үстерүне планлаштыру, шул исәптән функциональ зоналар билгеләү, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, жирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыруны билгеләү;

урам-юл челтәре - территорияләргә, кагыйдә буларак, гомуми файдаланудагы территорияләр булган үзара бәйләү территорияль коммуникация объектлары (майданнар, урамнар, машина юллары, яр буйлары, бульварлар) системасы;

шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күчәмсез мөлкәттән файдалану төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләрдә әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясында һәм әлеге кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу һәм техник регламентлар таләпләрен мәжбүри үтәү нәтижәсендә, әлеге кагыйдәләрдә әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен атау нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар;

территорияләргә тотрыклы үстерү - шәһәр төзелеш эшчәнлеген гәмәлгә ашырганда кешенең иминлеген һәм яшәешенең уңай шартларын тәмин итү, хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын чикләү һәм табигать ресурсларын әлеге һәм киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә саклауны һәм алардан нәтижәле файдалануны тәмин итү;

планлаштыру структурасы элементы - жирлек территориясенең, шәһәр округының яисә муниципаль районның авылара территориясенең бер өлеше (квартал, микрорайон, район һәм башка шундый элементлар). Планировка структурасы элементларының төрләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

жир кишәрлекләреннән файдалану күрсәткечләре һәм капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү параметрлары:

жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү - жир кишәрлекләргә территориясендә шәһәр төзелеш регламенты нигезендә урнаштырылырга мөмкин булган жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының (биналар һәм корылмаларның) иң чик физик характеристикалары;

төзелеш коэффициенты - биналар һәм корылмалар астында жир кишәрлеге майданына урнашкан майданның нисбәте (%);

территориядән файдалану коэффициенты (жир кишәрлеге территориясенә карата) - жир кишәрлеге майданына караган барлык биналарның, корылмаларның, корылмаларның гомуми майданының нисбәте. Жир кишәрлегендә төзәргә рөхсәт ителә торган биналарның, төзелешләрнең,

корылмаларның гомуми майданы шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән территориядән файдалануның максималь коэффициенты мәгънәсен жир кишәрлеге майданы күрсәткеченә арттыру белән билгеләнә;

яшелләндерү коэффициенты (жир кишәрлеге территориясен куллануда) - яшел утыртмалар (газлар, чәчәк түтәлләре, куаклар, югары көпшәлә үсемлекләр) белән капланган жир кишәрлеге территориясә өлешә;

бинаның, корылманың биеклегә - жирнең проект билгесеннән алып яссы түбәнең иң югары ноктасына кадәр, яисә скат түбәсенең иң югары ноктасына кадәр, иң югары ноктага кадәр, иң югары төзелеш ноктасына кадәр үлчәнгән вертикаль ара.

2 статья. Кагыйдәләрне кертү, билгеләү һәм аның составы.

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл жирлегенең (алга таба - кагыйдәләр) жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре - шәһәр төзелешен зоналаштыру документы, анда территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, әлеге кагыйдәләрне куллану тәртибе һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе.

Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясә Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәнә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең законнары һәм норматив хокукый актлары, һәм Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл жирлеге генераль планы нигезендә эшләнгән.

Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегә бирү юлы белән.

Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- кешеләрнең тормышы һәм сәламәтлегә иминлеген тәэмин итү, биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын, әйләнә-тирә табигать мохитен һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу максатларында законнар нигезендә билгеләнгән техник регламентлар һәм башка мәжбүри таләпләр;

- шәһәр төзелешен проектлауның региональ һәм жирле нормативлары;

- жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча башка норматив хокукый актлар белән.

Жирдән файдалануның һәм төзелешнең әлеге кагыйдәләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) аларны куллану һәм күрсәтелгән кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;

2) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын;

3) шәһәр төзелеше регламентлары.

Жирдөн файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе түбәндәге нигезләмәләрне үз эченә ала:

1) жирле үзидарә органнары жирдөн файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында;

2) физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында;

3) территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында;

4) жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында;

5) жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында;

6) жирдөн файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында.

Әлеге кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә территориясендә шәһәр төзелешен жайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

Әлеге кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә бөтен территориясендә эшли.

3 статья . *Шәһәр төзелешен жайга салу линияләре.*

1. Шәһәр төзелешен жайга салу линияләре - кызыл линияләр; жир кишәрлекләре чикләреннән (төзелешне жайга салу линияләрен дә кертп) корылмаларның минималь чигенүләрен билгеләүче сызыклар; территорияль зоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буйлап гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, тартып алу зоналары чикләре, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны сатып алу юлы белән; санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарның чикләре.

2. Шәһәр төзелешен жайга салу линиясе территорияләрен планлаштыру һәм ызанлау проектлары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният ядкарларының саклау зоналары проектлары белән билгеләнә.

3. Шәһәр төзелешен жайга салу линиясе билгеләнгән тәртиптә территорияне планлаштыру документларын раслаганнан соң үтөлү өчен мәжбүри.

4 статья. *Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.*

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территорияль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- Ямаши авыл жирлегенә генераль планында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территорияль зоналарның төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламенты жир кишәрлекләренәң хокукий режимын билгели, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган бөтен нәрсә кебек үк, аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла.

Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренә кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренәң) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә, аларны карап тоту, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру тәртибе турында Россия Федерациясенәң мәдәни мирас объектларын саклау турындагы законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән карар чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән объектлар;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсешә алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр жирләр өчен авыл хужалыгы жирләре, жир кишәрлекләре өчен билгеләнми.

Урман фонды жирләренән торак пунктлар чикләренә кертелгән жир кишәрлекләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгәнчә (2016 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның яисә юридик затларга бирелгән яисә хокуклары 2016 елның 1 гыйнварына кадәр барлыкка килгән күчмәсез мөлкәт объектлары урнашкан урман кишәрлекләренән тыш, рәхсәт ителгән файдалану, аларны торак пункт чикләренә керткәнчә билгеләү урманнардан файдалану белән бәйлә булмаган), мондый жир кишәрлекләре, урман законнары нигезендә шәһәр урманнарыннан файдаланганда билгеләнгән чикләүләренә исәпкә алып, файдаланыла.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләренән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнәң вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләренән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

5. Шәһәр төзелеше регламенты үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) рөхсәт ителгән файдалану параметрлары - жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

4) территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре, шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта.

6. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре түбәндөгеләрне үз эченә ала:

1) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;

2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре;

3) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә буларак кына һәм файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата да рөхсәт ителә торган һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган ярдәмче төрләре.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчел төрләре, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, өстәмә рөхсәтсез һәм килештерүләрсез мөстәкыйль сайлана.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

7. Күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалануны гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган төзекләндерү объектлары, инженер-техник объектлар, корылмалар һәм коммуникацияләр, аларның техник регламентларына туры килү шарты белән (ә алар билгеләнгән тәртиптә гамәлгә кергәнчегә кадәр - «Техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документларга туры килгән очракта, һәрвакыт рөхсәт ителгән була.

8. Капиталъ төзелеш объектларының бер яки берничә планировка структурасының территориясә чикләрендә функцияләвен һәм нормаль эксплуатацияләүне тәэмин итү өчен билгеләнгән инженерлык-техник объектлар, корылмалар, аларның урнашуы, санитар-яклау, башка саклау зоналарын

билгеләү белән, аерым жир кишәрлеген таләп итә, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.

9. Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрәндәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рәхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә, регламентлар составында саналган рәхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту линия объектын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм региональ әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыруны һәм эксплуатацияләүне, саклау корылмаларын (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмати һәм геодезия билгеләрен, законнарда башкача билгеләнмәгән булса, урнаштыру рәхсәт ителә.

10. Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларын үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыелган биналар, корылмалар, корылмалар рәхсәт ителгән урнашу урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр;

3) биналарның, корылмаларның иң чик саны яки биеклеге;

4) жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул жир кишәрлегенең бөтен мәйданына төзелергә мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданының чагыштырмасы буларак билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында билгеле бер территория зонага карата жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы, һәм (яисә) рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары 2-4 пунктларында каралган капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән очракта, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, өлеге территория зонага карата шәһәр төзелеше регламентында ук жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары билгеләнергә тиеш түгел, дип күрсәтелә.

Рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары 2 - 4 пунктларында күрсәтелгән күрсәткечләр белән беррәттән, шәһәр төзелеше регламентында капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең башка чик параметрлары да билгеләнергә мөмкин.

Һәр территория зонага карата күрсәтелгән үлчәмнәр һәм параметрлар, аларның ярашуы билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентларының таләпләре Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә барлык шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләрен үтәү өчен мәжбүри.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы.

1. Өлеге кагыйдәләр, алар составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук

хакимият һәм идарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарның үтөлешен контрольдә тотучы органнар өчен ачык булып тора.

2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итә:

- жирле массакүләм мәгълүмат чараларында әлеге кагыйдәләргә бастырып чыгару,

- әлеге кагыйдәләргә Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә сайтында яки Әлмәт муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә урнаштыру.

3. Гражданныр гамәлдәге законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.

4. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыруда гражданнырның, аларның берләшмәләренен һәм юридик затларның катнашу тәртибе Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары, Әлмәт муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукий актлары, жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

6 статья. Кагыйдә бозган өчен җаваплылык.

1. Әлеге кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясенең законнары, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенен башка норматив хокукий актлары нигезендә җаваплы.

2 БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар.

7 Статья. Объектлар һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары.

1. Әлмәт муниципаль районының "Ямаши авыл жирлегенә" муниципаль берәмлегенә территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары булып торалар:

- «Әлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренен территорияләргә чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән чикләрдә жирлек территориясенең (Татарстан Республикасы законнары белән кертелгән үзгәрешләр белән);

"Ямаши авыл жирлегенә" муниципаль берәмлегенә территориясенең;

- жир-мөлкәт комплекслары;

- жир участкалары;

- капитал төзелеш объектлары.

2. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары булып Россия Федерациясенең, Россия Федерациясенең субъектлары, муниципаль берәмлекләргә, физик һәм юридик затлар тора.

2.1. Россия Федерациясенең, Россия Федерациясенең субъектлары, муниципаль берәмлекләргә исемнен шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләрендә Россия Федерациясенең дәүләт хахимияте органнары, Россия Федерациясенең субъектларының дәүләт хахимияте органнары, жирле үзидарә органнары үз компетенциясенең чикләрендә чыгыш ясыи.

3. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренең барлык субъектлары да Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләрен, алар нигезендә кабул ителгән шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендә законлы норматив-хокукий актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләр, әлеге Кагыйдәләрнең, Әлмәт муниципаль районы Уставының, Әлмәт муниципаль районы референдумында кабул ителгән хокукий актларның, Әлмәт муниципаль районы Советының муниципаль һәм башка хокукий актларының таләпләрен, Әлмәт муниципаль районы, Әлмәт муниципаль районы башлыгы, Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл җирлегенә уставын, Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл җирлегенә референдумында кабул ителгән хокукий актларны, Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл җирлегенә Советының һәм Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл җирлегенә Советының шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукий актларын кабул итте.

8 статья. «Ямаши авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салучы җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары.

Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш эшләрен җайга салу түбәндәге органнарны һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затларын гамәлгә ашыра:

- 1) Әлмәт муниципаль районы башлыгы;
- 2) Әлмәт муниципаль районы Советы;
- 3) Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты.

Җирле үзидарә органнарының шәһәр төзелеше документларын эзерләү һәм кабул итү, авыл җирлегенә территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салу өлешендә вәкаләтләре 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм» Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында «2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Әлмәт муниципаль районының Ямаши авыл җирлегенә Уставы, башка муниципаль хокукий актлар нигезендә билгеләнә..

Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча мөнәсәбәтләренә җайга салу өлкәсендә муниципаль районнарның җирле үзидарә органнары вәкаләтләренә керә:

- 1) җирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә проектын эзерләү һәм аларга үзгәрешләр кертү турында Карар кабул итү;
- 2) территорияләренә планлаштыру буенча документлар эзерләү турында карарлар кабул итү;
- 3) территорияләренә планлаштыру буенча документларны раслау;
- 4) Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне раслау;
- 5) шәһәр төзелеше проектларының җирле нормативларын раслау;
- 6) капитал төзелеш объектларын яки җир участогын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карарлар кабул итү;
- 7) капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт бирү турында карарлар кабул итү;
- 8) төзелгән территорияләренә үстерү турында карарлар кабул итү;

9 законнарда билгелэнгән тәртиптә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау турында карарлар кабул итү;

10) жирлек территорияләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр, рөхсәтләр бирү;

11) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 7 өлешендәге 2 пункттыңда, 51.1 статьясындагы 8 өлешенәң 3 пункттыңда һәм 55 статьясындагы 19 өлешенәң 5 пункттыңда, жирлекләр территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, үзгәртеп коруны гамәлгә ашырганда каралган хәбәрнамәләренә жибәрү;

12) үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү яисә аны үз белдегән белән төзелгән корылманы сүтү яки рөхсәт ителгән төзелеш объектларын үзгәртеп кору, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгелэнгән капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, территорияне планлаштыру буенча документацияләренәң, яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар белән билгелэнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләренәң иң чик параметрларына туры китерү турында Карар кабул итү (алга таба-кара). - билгелэнгән таләпләргә туры китерү (граждан законнарында каралган очракларда), үз белдеге белән корылманы сүтү яки аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгелэнгән таләпләргә туры китерү.

13) максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмый торган яисә Россия Федерациясе законнарын бозып файдаланыла торган жир кишәрлеген алу турында карар кабул итү.

14) гамәлдәге законнар нигезендә жирле үзидарә башкарма органнары карамагына караган жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре.

9 статья. *Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча Комиссия.*

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәре һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы авыл жирлекләре жирләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү буенча Комиссия (алга таба - – Комиссия) әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр эшләүне, килештерү һәм фикер алышуны тәэмин итү, жирлек территорияләрен шәһәр төзелеше зонасын зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр эзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр эзерләү максатыннан төзелә һәм Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе каршындагы даими эшлөүче консультатив орган (алга таба – Башкарма комитет житәкчесе) булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге кагыйдәләр, Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган комиссия турында Нигезләмә нигезендә башкара.

3. Комиссия:

- ачык тыңлаулар үткөрүне оештыра;
- шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын файдалануга рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;
- рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;
- Башкарма комитет житәкчесенә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яки үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәренә кире кагу турында тәкъдимнәр эзерли;

- элеге кагыйдэләрне гамәлгә ашыру һәм куллануга бәйле Муниципаль хокукый актлар, башка документлар проектларын эзерләүне оештыра;
- кирәкле мәгълүматны сорый;
- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

10 статья. 1. Ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар.

Генерал план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру, территорияне ызанлау, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектларына гражданның тормыш шартлары, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының законлы мәнфәгатьләрен, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатларында, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектның файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындагы карарлар проектларына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатларында капитал төзелеш объектларын (алга таба шулай ук элеге статьяда - проектлар) муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкилләк органының норматив хокукый акты нигезендә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар үткәрелә, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрактар керми.

2. Генераль планнарның проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру, территорияләрне ызанлау, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булып элеге проектлар эзерләнгән территориядә даими яшәүче гражданның, элеге территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, шулай ук күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарның хокук ияләре тора.

3. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектның файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә яисә рәхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларында, гавами тыңлауларда катнашучылар, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы карарлар проектларына рәхсәтне бирү турындагы карарлар проектлары буенча даими яшәүче гражданның чикләрендә жир кишәрлеге яисә элеге проектлар эзерләнгән капитал төзелеш объекты урнашкан территориаль зона чикләрендә даими яшәүче гражданның, шушы территориаль зона чикләрендәге жир кишәрлекләренең һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, элеге проектлар эзерләнгән жир кишәрлеге чикләрендә даими яшәүче гражданның, мондый жир кишәрлекләренең яисә аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләре, элеге проектлар эзерләнгән, ә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы 3 өлешендә каралган очракта, шулай ук элеге проектларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясау куркынычы янаган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларына хокук ияләре.

4. Ижтимагый фикер алышулар үткөрү процедурасы түбөндөгө этаптардан тора:

1) ижтимагый фикер алышуларның башланууы турында хэбэр итү;

2) жэмэгать фикер алышуларында каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндө (алга таба өлеге статьяда - сайт) һәм (яисө) дөүлөт яисө муниципаль мәгълүмат системасында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөннөн файдаланып (алга таба шулай ук - Интернет» чөлтөрө), яки дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең региональ порталында (алга таба өлеге статьяда - мәгълүмати системалар) ижтимагый фикер алышулар уздыруны тээмин итүчө проектны урнаштыру һәм мондый проект экспозициясен яисө экспозициялөрөн ачуны;

3) ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проект экспозициясен яисө экспозициялөрөн үткөрү;

4) ижтимагый фикер алышулар беркетмәсен өзерлөү һәм рәсмиләштерү;

5) ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре турында бөяләмә өзерлөү һәм бастырып чыгару.

5. Гавами тыңлаулар үткөрү процедурасы түбөндөгө этаптардан тора:

1) гавами тыңлауларның башланууы турында хэбэр итү;

2) гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны рәсми сайтта урнаштыру һәм мондый проектның экспозициясен яисө экспозициялөрөн ачу;

3) гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен яисө экспозициялөрөн үткөрү;

4) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын яисө жыелышларын үткөрү;

5) гавами тыңлауларның беркетмәсен өзерлөү һәм рәсмиләштерү;

6) гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бөяләмә өзерлөү һәм бастырып чыгару.

6. Ижтимагый фикер алышулар яисө гавами тыңлаулар башланууы турында хэбэрнамәдө түбөндөгелөр булырга тиеш:

1) жэмэгать фикер алышуларында яисө гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект турында мәгълүмат һәм мондый проектка мәгълүмати материаллар исемлеге;

2) жэмэгать фикер алышуларында яисө гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект буенча жэмэгать фикер алышуларын уздыру тәртибе һәм сроклары турында мәгълүмат;

3) ижтимагый фикер алышуларда яисө гавами тыңлауларда каралырга тиешле экспозициянең яисө проектның экспозициялөрөнөң урыны, ачылышы датасы турында, мондый проектның экспозициялөрөн яисө экспозициялөрөн үткөрү сроклары, күрсәтелгән экспозициялөргө яисө экспозициялөргө яисө экспозициялөргө бару мөмкин булган көннөр һәм сөгәтлөр турында мәгълүмат;

4) жэмэгать фикер алышуларында яисө гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан жэмэгать фикер алышуларында яисө гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектка кагылышлы тәкъдимнөр һәм искөрмәлөр кертү тәртибе, срогы һәм рөвөше турында мәгълүмат.

7. Ижтимагый фикер алышулар башланууы турында хэбэрнамәдө шулай ук жэмэгать фикер алышуларында каралырга тиешле проект урнаштырылган сайт һәм аңа карата мәгълүмат материаллары яисө шундый проект һәм аңа мәгълүмат материаллар урнаштырылачак мәгълүмат системалары турында мәгълүмат булырга тиеш. Гавами тыңлаулар башланууы турында хэбэрнамәдө

шулай ук ачык тыңлауларда каралырга тиешле проект урнаштырылган сайт турында мәгълүмат, һәм аңа мәгълүмати материаллар, җыелыш яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның җыелышы яисә җыелышлары уздыру датасы, вакыты һәм урыны турында мәгълүмат булырга тиеш.

8. Ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар башлану турында белдерү:

1) сайтта яки мәгълүмати системаларда жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект урнаштырылган көнгә кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча, муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, шулай ук муниципаль хокукый актларда, бүтән массакүләм мәгълүмат чараларында каралган очракта, бастырып чыгарылырга тиеш;

2) жирле үзидарә органы бинасы янында, гражданның массакүләм җыелу урыннарында һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән территорияль зоналар һәм (яки) жир кишәрлекләре чикләрендә тиешле проектлар эзерләнгән территорияләрдә һәм (яисә) территорияль зоналар һәм (яисә) жир кишәрлекләре чикләрендә жәмәгать фикер алышуларын һәм гавами тыңлауларын үткәргә вәкаләтле вәкил бинасы янында жиһазландырылган мәгълүмат стендларында (алга таба-жирле үзидарә органнары - ижтимагый фикер алышулар (гавами тыңлаулар) үткәрелә торган территория, ижтимагый фикер алышуларда катнашучыларның күрсәтелгән мәгълүматка үтемлелеген тәэмин итә торган башка ысуллар белән.

9. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа мәгълүмати материалларны урнаштыруның бөтен чоры дәвамында мондый проект экспозицияләре яки экспозицияләре үткәрелә. Экспозиция эше барышында экспозициягә килүчеләргә консультация бирү, ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект турында мәгълүмати материаллар тарату оештырылырга тиеш. Экспозициягә килүчеләргә консультация бирү жирле үзидарә органының яисә ул төзегән коллегияль киңәшмә органы (алга таба - ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы) һәм (яисә) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны эшләүче вәкилләре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

10. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проектны һәм аңа карата мәгълүмати материалларны урнаштыру һәм мондый проект экспозициясен яки экспозицияләрен урнаштыру чорында тәңгәлләштерүне узган ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар мондый проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәртмәләр кертергә хокуклы:

1) сайт яки мәгълүмати системалар аша (ижтимагый фикер алышулар уздырылган очракта);

2) гавами тыңлауларда катнашучыларның җыелышларын яисә җыелышларын уздыру барышында (гавами тыңлаулар үткәрелгән очракта) язма яисә телдән;

3) ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы адресына язма рәвештә яисә электрон документ формасында;

4) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләрнең китабында (журналында) исәпкә алу юлы белән.

11. Тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, әлеге статьяның 15 өлешендә каралган очрактан тыш, ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш.

12. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар идентификацияләү максатларында үзләре турында белешмәләрне (фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), туган көнен, яшәү (теркәлү) урынын - физик затлар өчен; исеме, Төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресы - юридик затлар өчен), мондый белешмәләрне раслый торган документлар кушып тапшыралар. Тиешле жир кишәрлекләренә һәм (яки) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларына һәм (яки) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналарга ия булган жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларында катнашучылар шулай ук мондый жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары, капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналар турында белешмәләр һәм күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрыннан аларның мондый жир кишәрлекләренә хокукларын билгели яисә раслый торган башка документлар тапшыралар, капитал төзелеш объектлары, күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының бер өлеше булган биналар.

13. Ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар турында белешмәләрне (фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), туу датасын, яшәү (теркәү) урынын раслаучы документларны тапшыру таләп ителми; исеме, Төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресы-юридик затлар өчен), әгәр әлеге затлар тарафыннан ижтимагый фикер алышуларда каралырга тиешле проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр рәсми сайт яки мәгълүмат системалары аша кертелә (бу мәгълүматлар рәсми сайтта яки мәгълүмат системаларында булган очракта). Шул ук вакытта мәгълүматларны раслау өчен Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы кулланыла ала.

14. Ижтимагый фикер алышуларда яки ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләренә исәпкә алып башкарыла.

15. Тәкъдимнәр һәм искәрмәләр жәмәгать тыңлауларында катнашучылар тарафыннан дәрәс булмаган белешмәләр бирү фактын ачыклау очрагында каралмый.

16. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыручы тарафыннан жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның барысына да тигез керү тәэмин ителә (шул исәптән ижтимагый фикер алышуларны уздырганда Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, аларга буйсынган оешмаларның рәсми сайтына, мәгълүмат системаларына һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүнең күп функцияле үзәкләрендә һәм (яисә) биналарында керү мөмкинлегенә бирү юлы белән).

17. Сайт һәм (яки) мәгълүмат системалары мөмкинлекне тәэмин итәргә тиеш:

1) ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләренә сайттагы һәм (яки) мәгълүмати системалардагы чагылышның тулылыгын һәм дәрәслеген тикшерү;

2) ижтимагый фикер алышуларның нәтижәләре, ижтимагый фикер алышуларда катнашучыларның саны турында мәгълүмат бирү.

18. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыручы ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар беркетмәсен әзерли һәм рәсмиләштерә, анда күрсәтелә:

1) ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар беркетмәсен рәсмиләштерү датасы;

2) ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыру турында мәгълүмат;

3) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар башлану турында басылып чыккан хәбәрдә булган мәгълүмат, аны бастырып чыгару датасы һәм чыганагы;

4) жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре кабул ителгән срок турында, аның кысаларында жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә торган территория турында мәгълүмат;

5) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булган һәм даими яшәүче гражданның тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә бүленеп, һәм ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре, ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре.

19. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсенә жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучылар исемлеген кушып бирелә, ул үз эченә жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучылар турында белешмәләренә (фамилиясен, исемен, атасының исемен (булса), туган көнен, яшәү (теркәлү) урынын, физик затлар өчен; атамасы, төп дәүләт теркәү номеры, урнашу урыны һәм адресын) үз эченә ала.

20. Ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучы жәмәгать фикер алышулары беркетмәсеннән өземтә алырга хокуклы, анда катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә үз эченә алган.

21. Ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның беркетмәсе нигезендә жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыручы ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә әзерләүне гамәлгә ашыра.

22. Ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

1) ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә рәсмиләштерү датасы;

2) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралган проектның исеме, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашкан жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның саны турында белешмәләр;;

3) ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар протоколы реквизитлары, аның нигезендә ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләнгән;

4) жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда катнашучылар булган һәм даими яшәүче

гражданнарның тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә бүленеп, кертелгән тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә эчтәлек, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре. Берничә ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан бер үк тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертелгән очракта, мондый тәкъдимнәренә һәм искәрмәләренә гомумиләштерү рөхсәт ителә;

5) ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручының ижтимагый фикер алышуларда катнашучылар тарафыннан кертелгән фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны исәпкә алуның максатка ярашлылыгы яисә максатка ярашсызлыгы турында дәлилленгән тәкъдимнәре һәм ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләр.

23. Ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм сайтта һәм (яки) мәгълүмат системаларында урнаштырыла.

24. Муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкилләклә органының норматив хокукый акты белән әлеге кодекс нигезләмәләре нигезендә билгеләнә:

1) проектлар буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе;

2) ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыручы;

3) жәмәгать фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларны үткөрү вакыты;

4) сайт һәм (яки) мәгълүмат системалары;

5) ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү урнаштырылган мәгълүмат стендларына карата таләпләр;

6) ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның башлануы турында хәбәр итү формасы, ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның беркетмәсен әзерләү һәм рәвешә, ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә әзерләү тәртибе һәм рәвешә;

7) ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткөрү тәртибе, шулай ук жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибе.

25. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр территорияләренә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулары башлану турында хәбәр итү басылып чыккан көненнән алып, жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да ким булмаса тиеш.

3 бүлек. Кагыйдәләр гамәлгә керткәнчә барлыкка килгән күчәмсез милектән файдалану хокуклары.

11 статья. *Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр.*

1. Әлеге кагыйдәләренә гамәлгә керткәнчә кабул ителгән «Ямаши авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш

мәсьәләләре буенча муниципаль һәм башка хокукый актлары әлеге кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче, физик һәм юридик затларга бирелгән төзелешкә рәхсәтләр гамәлдә була.

3. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче законлы нигезләрдә булган күчәмсез милек объектлары яисә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәнче әлеге объектларга туры килмәгән очракта әлеге кагыйдәләргә туры килми.:

1) тиешле территорияль зоналар өчен рәхсәт ителгән дип аталмаган куллану төренә (төрләрәнә) ия;

2) тиешле территорияль зоналар өчен рәхсәт ителгән дип исемләнгән файдалану төренә (төрләрәнә) ия, әмма тиешле объектларны урнаштыру каралмаган санитар-яклау зоналарында һәм су саклау зоналарында урнашкан;

3) әлеге Кагыйдәләрдә тиешле территорияль зоналарга карата билгеләнгән күрсәткечләренең параметрлары кимрәк (жир кишәрлекләренең мәйданы һәм линия үлчәмнәре, төзелеш корылмаларының чикләре чигенеше) яисә күбрәк (төзелеш тыгызлыгы - биеклеп/катлылык, төзелеш проценты, жир кишәрлегеннән файдалану коэффициенты) була.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезендә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 8-10 өлешләре белән билгеләнә:

1) Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кешенең тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми;

2) Әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пунктчасында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән төрләрәнә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин;

3) Әлеге статьяның 4 өлеше 1 пунктчасында күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен дөвам иткән һәм куркыныч булган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин;

5. Жир кишәрлекләренең үз белдеге белән шөгылләнүенә, үз белдеге белән эшләүче жир кишәрлекләреннән файдалануга, үз белдеге белән төзелешкә, үз белдеге белән төзелешләрдән файдалануга карата мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән жайга салына.

12 статья. *Кагыйдэлэргә туры килми торган күчемсез милек объектларыннан файдалану һәм төзелеш үзгәрешләре.*

1. 11 статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге Кагыйдэлэргә үзгәрешләр кертелгәннән соң әлеге кагыйдэлэргә туры килмәгән күчемсез милек объектлары аларны әлеге кагыйдэлэргә туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

Бер үк вакытта әлеге кагыйдэлэргә дә, техник регламентларга да (билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) туры килмәүче капитал төзелеш объектларын төзиләр, ә алардан файдалану кешеләр тормышы һәм сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч тудыра. Әлеге объектларга карата федераль законнар нигезендә аларны файдалануны дәвам итүне тыю булырга мөмкин.

2. Әлеге кагыйдэлэргә туры килми торган капитал төзелеш объектларының алардан файдалануның төрләрән һәм интенсивлыгын, төзелеш параметрларын үзгәртү юлы белән гамәлгә ашырыла торган барлык үзгәрешләре әлеге кагыйдэлэргә туры китерү юлы белән генә башкарыла ала.

Әлеге кагыйдэләрнең 11 статьясы 3 өлешенең 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының мәйданын һәм төзелеш күләмен арттыру рәхсәт ителми. Әлеге объектларда житештерү эшчәнлегенең күләмнәрән һәм интенсивлыгын, файдаланыла торган технологияне техник регламентлар белән билгеләнгән иминлек таләпләрәнә туры китермичә (ә алар үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) арттыру рәхсәт ителми.

Әлеге кагыйдэләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенең 3 пунктында күрсәтелгән төзелеш параметрлары буенча әлеге кагыйдэлэргә туры килми торган капитал төзелеш объектлары (рәхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда мәйданнарны һәм биеклекләрне арттыра торган норматив чыгу, юл йөрү мөмкинлеген кыенлаштыручы яисә блоклаучы корылмалар) хуплана һәм кулланыла, бу гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдэлэргә туры килмәү дәрәжәсен арттырмау шарты белән кулланыла. Төзелешкә рәхсәтләр нигезендә башкарыла торган күрсәтелгән объектларга карата гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдэлэргә туры килмәвен бетерүгә юнәлтелергә тиеш.

Әлеге кагыйдэлэргә туры килми торган күчемсез милекне башка файдалануда файдалануның туры килми торган төрән үзгәртү рәхсәт ителми.

4 бүлек. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрәнә рәхсәт. Төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт.

13 статья. *Жир участогын яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү.*

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын куллануның шартлы рәхсәт ителгән төрәнә (алга таба - файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрәнә рәхсәт бирү) рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат Комиссиягә файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрәнә рәхсәт бирү турындагы гаризаны жиберә. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төрәнә рәхсәт бирү турындагы гариза "Электрон имза турында" 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы

Федераль закон (алга таба электрон имза куелган) таләпләре нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә җибәрелергә мөмкин.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган иҗтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Җир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, җәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында үткәрелә.

3. Иҗтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы җир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган җир кишәрлекләреннән файдалануның рөхсәт бирү турында карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр җибәрә, аңа карата әлеге рөхсәт соратыла торган җир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган җир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә, шушы рөхсәт соратып алына торган, һәм әлеге рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектның бер өлеше булган биналарның хокукка ия булуларына. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң җиде эш көненнән дә соңга калмыйча җибәрелә.

4. Җәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып җәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да артмаска тиеш.

5. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгатьчелек фикер алышулары һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны район башлыгына җибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә район башлыгы мондый рекомендацияләр кәргән көннән өч көн эчендә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка мәгълүматны бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлек сайтында (муниципаль берәмлек сайты булганда) урнаштырыла.

7. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча җәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

8. Капитал төзелеш объектның җир участогыннан яисә объекттыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төре шәһәр төзелеше регламентына җәмәгать фикер алышулары яки физик яки юридик зат инициативасы буенча шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынучы гавами тыңлаулар үткәргәннән соң җирдән файдалану һәм

төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелсә, мондый затка шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү турындагы карар иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

9. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдекләре белән төзелгән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргәннән соң, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә аны сүткәнчегә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү очрактарынан тыш, рөхсәт ителми, әгәр әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә кәргән жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләргә булмавы йә ирекле төзелешне жиңерү турындагы дөгваларны канөгательләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хақында хәбәрнамә юлланган булса.

10. Физик яисә юридик зат шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

14 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларынан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт алу тәртибе.

1. Жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь күләмнәре йә конфигурация, төзелеш өчен яраксыз инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары булган жир кишәрлекләренә хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларынан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алу өчен мөрежәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларынан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алырга хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә иң чик параметрны бер мөртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артамаган очракта.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан читләшү, техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларынан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт алуда кызыксынган зат комиссиягә мондый рөхсәт бирү турында гариза жиңерә. Рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларынан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиңерелергә мөмкин.

4. Рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларынан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында карар проекты, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә

торган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнар мондый рәхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

5. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, күрсәтелгән тәкъдимнәрне жириле администрация башлыгына жиберә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән алып жиде көн эчендә район башлыгы рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турында карар кабул итә.

6.1. Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жириле үзидарә органынан рәхсәтсез төзелгән корылманы ачыклау турында жириле үзидарә органына хәбәр кергән көннән, мондый төзелеш урнашкан жирдә, аны жиимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче жири кишәрлегенә карата рәхсәт ителми, моңа жириле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижеләре буенча дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә жириле үзидарә органына тапшырылган очраklar керми, алар Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм ирекле төзелеш билгеләре булмау яисә үз белдеге белән төзелгән корылманы жиимерү турындагы дөгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә кертелмәве турында хәбәрнамә юлланган.

7. Физик яки юридик зат рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хоуклы.

5 БҮЛЕК . *Территорияне планлаштыру буенча документлар.*

15 статья. *Территорияне планлаштыру буенча документлар.*

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жири кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тотат торган территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш), урман хужалыгы регламенты, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү, социаль инфраструктураны комплекслы

үстерү, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемалары, «Россия Федерациясендә юл хәрәкәтен оештыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Федераль законның 11 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән, инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренен) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрен исәпкә алып, техник регламентлар, кагыйдәләр сводлары таләпләре нигезендә махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмәләр нигезендә, юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәлелеген тәэмин итү таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла, әгәр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 10.2 өлешендә башкасы каралмаган булса.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү төзелгән яисә төзелергә тиешле территорияләргә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

1) территорияне планлаштыру проекты;

2) территорияне ызанлау проекты.

5. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылмаган, шулай ук линия объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территориягә карата территорияне ызанлау проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 43 статьясындагы 2 өлешендә каралган максатларда эзерләү рәхсәт ителә.

6. Территорияне планлаштыру проекты территорияне ызанлау проекты эзерләү өчен нигез булып тора, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 41 статьясындагы 5 өлешендә каралган очраклар керми.

7. Территорияне планлаштыру проекты территорияне ызанлау проекты эзерләү өчен нигез булып тора, моңа әлеге статьяның 5 өлешендә каралган очраклар керми. Территорияне ызанлау проекты эзерләү территорияне планлаштыру проекты составында яисә аерым документ рәвешендә гамәлгә ашырыла.

16 статья. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү тәртибе.

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турындагы карарлар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1.1 һәм 12.12 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 2 - 4.2 һәм 5.2 өлешләрендә күрсәтелгән очраклардан тыш, территорияне планлаштыру документларын эзерләү турындагы карар күрсәтелгән органнар инициативасы буенча яисә территорияне планлаштыру документларын эзерләү турындагы физик яисә юридик затлар тәкъдимнәре нигезендә жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән кызыксынган затлар территорияне планлаштыру документларын эзерләгән очракта, жирле үзидарә органы тарафыннан

территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында карар кабул итү таләп ителми.

2. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә мондый карар кабул ителгән көннән алып өч көн эчендә басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирлекнең рәсми сайтында (жирлекнең рәсми сайты булганда) урнаштырылырга тиеш.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турындагы карар басылып чыккан көннән алып физик яисә юридик затлар жирле үзидарә органына территорияне планлаштыру документларын эзерләү һәм тоту тәртибе турында үз тәкъдимнәрен тапшырырга хокуклы.

4. Территорияне планлаштыру документларының составы һәм эчтәлеге Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы таләпләренә туры килергә тиеш, территориянең үзенчәлеген һәм анда планлаштырылган капитал төзелеш объектларын урнаштыруны исәпкә алып, территорияне планлаштыру документларын эзерләү биремдә төгәлләштереләчәк.

5. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү, күрсәтелгән органнар буйсынуындагы муниципаль (бюджет яисә автоном) учреждениеләр тарафыннан мөстәкыйль рәвештә йә алар жәлеп итә торган дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алулар өлкәсендәгә контракт системасы турындагы Россия Федерациясә законнары нигезендә төзелгән дәүләт яисә муниципаль контракт контракт нигезендә дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны сатып алулар, башка затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла, моңа Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 45 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очраklar керми.

Территорияне планлаштыру документларын эзерләү, шул исәптән федераль әһәмияттәгә объектларны, региональ әһәмияттәгә объектларны, жирле әһәмияттәгә объектларны урнаштыруны күздә тоты торган документларны эзерләү физик яисә юридик затлар тарафыннан аларның акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары алар расланганчыга кадәр жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда һичшиксез каралырга тиеш. Территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проектына һәм (яисә) территорияне ызанлау проектына аларның аерым өлешләрен раслау юлы белән үзгәрешләр кертелгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар мондый раслана торган өлешләргә карата үткәрелә

Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 43 статьясындагы 12 өлешендә һәм 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очраklarда, шулай ук территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты түбәндәгеләргә карата эзерләнгән очракта үткәрелми:

1) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре приаэродром территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килгән очракта;

2) бакчачылык яисә яшелчәчелек белән шөгыйльләну өчен коммерциягә карамаган бакчачылык ширкәтенә бирелгән жир кишәрлегә чикләрендә территорияләр;

3) урман фонды жирләре чикләрендә линия объектларын урнаштыру территорияләре.

7. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

8. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер ай һәм өч айдан артыграк була алмый.

9. Район башлыгы территорияне планлаштыру проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар беркетмәсен, территорияне ызанлау проектын һәм ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, территорияне планлаштыру документларын раслау турында карар кабул итә яисә мондый документларны кире кага һәм аны жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көннән егерме эш көннән дә соңга калмыйча, ә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясы нигезендә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелмәгән очракта, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 46 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән срокта, эшләр бетерергә жиберә.

10. Территорияне планлаштыру буенча расланган документлар (территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары) муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, күрсәтелгән документларны раслаган көннән алып жиде көн эчендә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында (муниципаль берәмлекнең рәсми сайты булса) урнаштырылырга тиеш.

11. Урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләре алу рәхсәт ителә торган федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру проекты расланганчыга кадәр дәүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш, дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле орган белән килештерелергә тиеш. Территорияне планлаштыру проектын күрсәтелгән дәүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән килештерү предметы федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә жирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен планлаштыру проектында каралган чикләрдән гыйбарәт.

12. Федераль әһәмияттәге объектны, региональ әһәмияттәге объектны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектны урнаштыру максатларында яисә башка объектны жирлек, шәһәр округы чикләрендә урнаштыру максатларында әзерләнгән һәм раслау вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган территорияне планлаштыру документлары расланганчыга кадәр әлегә жирлек башлыгы белән килештерелергә тиеш, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясы 22 өлешендә каралган очрак керми. Килештерү предметы күрсәтелгән объектларны планлаштырып урнаштыру чикләрендә күрсәтелгән объектларны урнаштыру

планлаштырыла торган территориаль зоналар өчен билгелэнгән шәһәр төзелеше регламентларын (линия объектларыннан тыш) үтәү өлешендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә туры килү, шулай ук территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә факттагы күрсәткечләрен һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль уңайлыкның факттагы күрсәткечләрен саклауны тәмин итү.

Территорияне планлаштыру буенча күрсәтелгән документларны алган көннән алып унбиш эш көне эчендә жирлек башлыгы мондый документларны раслауга вәкаләтле органга мондый документларны килештерүне яисә аны килештерүдән баш тартуны жибәрә.

13. Федераль әһәмияттәге линия объектын, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыруга, реконструкцияләүгә бәйлә рәвештә территорияне планлаштыруның расланган проекты нигезендә гамәлдәге линия объектын яисә линия объектларын реконструкцияләү кирәк булган очракта, гамәлдәге линия объектын яисә линия объектларын мондый реконструкцияләү территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проекты нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин (гамәлдәге линия объектын яисә линия объектларын мондый реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру проектын эшләү таләп ителмәгән очрактан тыш). Шулай ук вакытта территорияне планлаштыруның күрсәтелгән проекты, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 22 өлешендә каралган очрактан тыш, федераль әһәмияттәге линия объектын, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыру проектын раслау өчен вәкаләтле дөүләт хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы белән килештерелгән тиеш. Мондый килештерүнең предметы булып гамәлдәге линия объектын яисә федераль әһәмияттәге линия объектын планлаштыру, реконструкцияләү, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыру проектында каралган планлаштырылган планлаштырылган урнаштыру зоналарының яисә линия объектларының чикләре тора. Территорияне планлаштыру проектын мондый килештерү срогы күрсәтелгән дөүләт хакимияте органына яисә жирле үзидарә органына кәргән көннән алып унбиш эшчедән артып китә алмый. Шушы унбиш эш көне узганнан соң күрсәтелгән органнар федераль әһәмияттәге линия объектын, региональ әһәмияттәге линия объектын, жирле әһәмияттәге линия объектын планлаштыру, реконструкцияләү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслауга вәкаләтле дөүләт хакимияте органына яисә жирле үзидарә органына тапшырылмаган очракта, территорияне планлаштыруның әлеге проектына карата әлеге каршы килү килештерелгән дип санала.

14. Территорияне планлаштыру проектына линия объектын төзүне, реконструкцияләүне күздә тоткан үзгәрешләр кертелгән очракта, линия объектын һәм (яисә) сызыкча объект составына керүче капитал төзелешнең планлаштырыла торган зонасы мәйданының ун процентын арттыруга яисә киметүгә бәйлә, күрсәтелгән объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен төгәлләштерү зарурлыгына бәйлә рәвештә, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 12.7 һәм 12.12 өлешләре нигезендә үзгәрешләр юнәлеш таләп ителми, үзгәрешләр кертү территорияне планлаштыру проектында каралган планлаштыру карарларына йогынты ясамаган очракта, шулай ук үзгәрешләр кертү планлаштыру проектында каралган планлаштыру карарларына йогынты ясамаган һәм дөүләт яисә муниципаль ихтыяждар өчен жир кишәрлекләрен һәм (яисә) аларда урнашкан

күчөмсөз мөлкөт объектларын тартып алуу зарурлыгына китермөгөн очракта, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 45 статьясындагы 12.4 өлөшө нигезендә килештерүгә.

15. Территорияне планлаштыру проекты, урнаштыру өчен дөүлөт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләре алуу рөхсәт ителә торган федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны яисә жирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру каралган, физик яисә юридик затларга, дөүлөт хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына караган яисә бирелгән жир кишәрлекләрендә мондый объектларны урнаштыру планлаштырыла торган зоналары чикләрен билгеләү өлөшөндә эшләми, әгәр өлөгә проектны раслаган көннән алып алты ел эчендә территорияне планлаштыру дөүлөт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен мондый жир кишәрлекләрен тартып алуу турында карар кабул ителмөгән булса.

6 бүлек. Жир кишәрлекләрен резервлау һәм алуу.

17 статья. *Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлау.*

1. Жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларның, жир биләүчеләренә, жир кишәрлекләрен арендага алуучыларның хокуклары муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлауға бәйлә рөвештә чикләнергә мөмкин.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлау жир законнарында каралган очракларда, ә муниципаль милектәге һәм гражданның һәм юридик затларга бирелмөгән жирләрдә, шулай ук инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктура объектларын, оборона һәм иминлек объектларын урнаштыруга, махсус сакланулычы табигать территорияләрен төзүгә, сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, инфраструктура объектлары, махсус икътисадый зона объектларына урнаштыру планында һәм аңа якын территорияне тиешле матди-техник жиһазлауда каралган очракларда гәмәлгә ашырыла. Жирләренә резервлау жир асты байлыктарыннан файдалану максатлары өчен кирәкле жир кишәрлекләренә карата да гәмәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләр өч елдан да артык булмаган вакытка резервланырга мөмкин. Муниципаль милектәге һәм гражданның һәм юридик затларга бирелмөгән, диңгез транспорты, эчке су транспорты, тимер юл транспорты, һава транспорты (шул исәптән һава хәрәкәтен оештыруның бердәм системасы объектлары), транспорт-күчеп утыру төөннәре һәм метрополитен объектларын төзү һәм реконструкцияләү, федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын, региональ әһәмияттәге, муниципальара әһәмияттәге, жирле әһәмияттәге һәм дөүлөт яисә муниципаль әһәмияттәге башка линия объектларын төзү һәм реконструкцияләү өчен егерме елга кадәр вакытка резервлау рөхсәт ителә.

4. Дөүлөт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жирләренә резервлау тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

18 статья. *Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алуу.*

1. Жирле әһәмияттәге объектларны төзү, реконструкцияләү максатларында муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алуу, күрсәтелгән объектлар территориаль планлаштыруның расланган документлары һәм территорияне планлаштыруның расланган проектлары белән каралган булса, рөхсәт ителә.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен алына торган жир кишәрлекләре өчен түләү күләме, дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм тартып алына торган жир кишәрлекләре урынына хосусый милеккә тапшырыла торган жир кишәрлекләренәң базар бәясе, дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләре урынына алына торган хокукларның базар бәясе, «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлегенә турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, жир законнарында билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып билгеләнә.

3. Жир кишәрлекләрен һәм (яисә) аларда урнашкан күчәмсез мөлкәт объектларын алар өчен милекчегә яисә башка күчәмсез мөлкәткә алмаштыру юлы белән тартып алуны күздә тотып торган күчәмсез мөлкәтне тартып алу турындагы килешүгә карата сату-алу яисә менә турындагы граждан законнары кагыйдәләре кулланыла.

19 статья . *Халык алдындагы сервитутларны билгеләү.*

1. Ачык сервитут Россия Федерациясә Жир кодексының 39.38 статьясында каралган вәкаләтле башкарма хакимият органы яисә жирле үзидарә органы карары белән, гавами сервитут билгеләү турындагы үтенечнамә нигезендә (Россия Федерациясә Жир кодексының 39.39 статьясы) билгеләнә.

2. Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлегенә карата сервитут билгеләү турындагы килешү граждан законнарында, Россия Федерациясә Жир кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән очрактарда һәм, аерым алганда, түбәндәге очрактарда төзелә:

1) жир кишәрлегенән рөхсәт ителгән файдалануга комачауламый торган линия объектларын, элементә корылмаларын, махсус мәгълүмат билгеләрен һәм яклау корылмаларын урнаштыру;

2) тикшеренү эшләрен башкару;

3) жир асты байлыкларыннан файдалануга бәйлә эшләр алып бару.

3. Россия Федерациясә Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 бүлекләрендә каралган максатларда гавами сервитут чикләре объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары чикләре белән территорияне планлаштыру документлары нигезендә, ә инженерлык корылмаларын, автомобиль юлларын, тимер юлларны урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларын эшләү таләп ителмәгән очракта, тиешле саклау зоналары күләмнәренән артмаган чикләрендә билгеләнә.

Ачык сервитутларның эш итү зоналарының чикләре шулай ук жир кишәрлекләренәң һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларының дәүләт кадастр исәбе документларында күрсәтелә.

4. Ачык сервитут, Россия Федерациясә Жир кодексының 23 статьясындагы 7 пункты нигезләмәләрен һәм түбәндәге чикләүләренә исәпкә алып, гавами сервитут билгеләү турында үтенечнамәдә күрсәтелгән срокка билгеләнә:

1) Россия Федерациясә Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 пунктчаларында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта ун елдан алып кырык тугыз елга кадәр;

2) Россия Федерациясә Жир кодексының 39.37 статьясындагы 2 пунктчасында каралган максатларда федераль, региональ яисә жирле өһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкцияләү, ремонтлау;

3) Россия Федерациясә Жир кодексының 39.37 статьясындагы 5 пунктчында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта бер елдан да артык булмаган вакытка.

20 статья. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм җир кишәрлекләреннән файдалану.*

1. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм җир кишәрлекләреннән файдалану аларны закон нигезендә билгеләү белән билгеләнә.

2. Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенә шәһәр төзелеше зоналашуы картасында, территориаль зоналардан тыш, Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясе дә күрсәтелгән мөмкин:

1) шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләре булган территорияләр;

2) шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр (территорияләр) – махсус сакланыла торган табигать территорияләре җирләре, башка җирләр.

3. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән территорияләренә, җир кишәрлекләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында кире алу территорияне планлаштыру документларын эшләү зарурлыгын күздә тотып, алар түбәндәгеләр:

- кызыл линияләренә теркәү, билгеләү, үзгәртү юлы белән күрсәтелгән территорияләренә, җир участкаларының, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә хокукый статусы тәэмин ителчәк;

- күрсәтелгән территорияләренә, җир участкаларының төрле өлешләрен билгеләчәкләр.

7 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре.

21 статья. *Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.*

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасының, шәһәр төзелеше регламентларының яисә әлеге Кагыйдәләр текстының теләсә нинди үзгәрешләре әлеге Кагыйдәләр үзгәрешләре дип санала.

2. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

- җирлекнең генераль планына, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының туры килмәве;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен, шәһәр яны территориясендә билгеләнгән, җирдән файдалану һәм җирлек төзү кагыйдәләрендә рөхсәт ителгән, шәһәр яны территориясендәге күчмәсез милек объектларыннан файдалану чикләүләрен бетерү турында күрсәтмәләр, мәҗбүри башкарма хакимиятнең федераль органынан килү;

- территориаль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында төхүдәмнәр килү;

- шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән, әлеге зоналарның, территорияләренә урнашу урыннары тасвирламасының күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән территорияләренә, мәдәни мирас объектлары территорияләрен файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләренә урнашу урыны турында белешмәләренә шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләү турындагы белешмәләренә туры килмәве;

- шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектлары һәм жир кишәрлекләрен, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләрен, территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын куллануга чикләүләр буенча билгеләнгән чикләүләрнең мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләүләре буенча бердәм дәүләт реестрында булган туры туры килмәве;

- территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясә чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

- территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул итү..

3. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр комиссиягә жиһәрелә:

- федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан әлеге Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

- әлеге Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

- әлеге Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Әлмәт муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

- жирлекнең, шәһәр округы территориясенә, авылара территорияләрнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

- физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки әлеге Кагыйдәләрне, жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану нәтижәсендә нәтижәле файдаланмаса, аларның хокук ияләренә зарар китерә, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гәмәлгә ашырылмый торган очракларда;

- Россия Федерациясә тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гәмәлгә ашыруны тәэмин итүчә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

- Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы, Россия Федерациясә субъекты төзегән һәм Россия Федерациясә субъекты кабул иткән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гәмәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамәне төзегән зат тарафыннан яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гәмәлгә ашыруны тәэмин итүчә юридик зат тарафыннан.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешә нигезендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын территорияль планлаштыру

документларында каралган жирлек, шәһәр округы территорияләрендә (линия объектларыннан тыш) муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәэмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы жирлек башлыгына, шәһәр округы башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне җибәрә.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясы 2 өлешенең 3 - 6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очракларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән төзелешнең элек билгеләнгән чик параметрлары үзгәртелмәгән, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләгән һәм (яисә) рәхсәт ителгән төзелешнең бер яисә берничә чик параметры бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыруның ун процентыннан артыгына, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында проектны әзерләү хакында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясындагы 4 өлешендә каралган комиссияне әзерләү таләп ителми.

6. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 30 статьясындагы 5.2 өлеше нигезендә, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

7. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә комиссия бәяләмә әзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу хакында тәкъдимнәр кертелгән булырга тиеш, һәм ул бәяләмәне район башлыгына җибәрә.

8. Шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры китерүне күздә тоткан жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы закон проекты комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

9. Район башлыгы, комиссия Бәяләмәсендә булган тәкъдимнәрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яки өлгәге кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу турында карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мөрәҗәгать итүчеләргә җибәрә.

10. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләренә раслау жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект жирле үзидарәнең вәкиллекле органы утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырышны уздыру көненнән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

11. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдекләре белән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргән көннән алып, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә территорияль зонага карата билгеләнүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү рәхсәт ителми, чикләрендә шундый корылма урнашкан, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төре, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, мондый корылманың рәхсәт ителгән файдалану төре һәм параметрлары аның жиимерелүенә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерелгәнчегә кадәр, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә кәргән жирле үзидарә органына күрсәтелгән очрактан тыш, ирекле төзелеш билгеләре булмау яисә ирекле корылманы жиимерү турындагы дөгъваларны канәгәтләндрүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карарының законлы көченә керүе хакында хәбәрнамә юллана.

22 статья. *Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында.*

1. Әлеге кагыйдәләр муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә аларның рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә расланган кагыйдәләре территорияль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында күрсәтелгән кагыйдәләренә расланган соң ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

2. Кагыйдәләр юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлешендә гамәлдә.

II ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛӨШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӨРНЕ ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАЛАРЫ

8 бүлек. *Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы.*

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында:

- 1) территорияль зоналар билгеләнде,
- 2) территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар күрсәтелде;
- 3) гомуми файдаланудагы төп территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар) һәм жирләр (аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми – аеруча саклаулы табигать территорияләре, урман фонды жирләре, су фонды жирләре һәм башкалар) чагылырга мөмкин.

Гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләргә карата әлеге Кагыйдәләренә 13 бүлегендә күрсәтелгән мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

23 статья. *Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы.*

1. Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы әлегә Кагыйдәләрнең составы булып тора, анда территорияль зоналар чикләре билгеләнә, шулай ук территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә.

2. Территорияль зоналарның чикләре һәр җир участогының, җир законнары нигезендә, территорияль зоналар чикләрен кисеп чыгарга мөмкин булган җир кишәрлегеннән тыш, бер Территорияль зонага гына каравы таләпләренә җавап бирергә тиеш.

3. Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре мәҗбүри рәвештә күрсәтелә. Күрсәтелгән зоналарның чикләре аерым карталарда күрсәтелә ала.

4. Территория зоналары чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- җир кишәрлекләреннән гамәлдәгә һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- Ямаши авыл җирлегенә генераль планы, Әлмәт муниципаль районының территорияль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрларының;

- Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында билгеләнгән территорияль зоналары;

- территория файдалану планлаштыру и җирдән файдалану;

- территорияль планлаштыру документлары һәм территорияне планлаштыру документлары нигезендә төрле категориядәгә җирләрнең чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләр;

- катнаш җир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау.

5. Территория зоналарының чикләре түбәндәгечә билгеләнә:

- магистральләр, урамнар, машиналар линиясенә капма-каршы юнәлештәге транспорт агымнарын аерып тора

- җирлек чикләре;

- кызыл сызыкларга;

- җир кишәрлекләре чикләренә;

- табигать объектларының табигый чикләре;

- башка нигезле чикләр.

6. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган, территорияль зоналар чикләре белән туры килмәскә дә мөмкин.

7. Әлегә Карталарның II өлешендә санап үтелгән берничә җир кишәрлегенә, күчмәсез мөлкәтнең башка объектларына һәр карта буенча шәһәр төзелеш регламентлары кулланыла.

8. Әлегә картада чагылдырылган мәгълүмат шәһәр төзелеш зоналаштыру карталарының этаплап әзерлеген һәм фрагментларын кабул итүне исәпкә алып кулланыла.

9 бүлек. *Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.*

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы өлеге Кагыйдәләрнең состав график өлеше булып тора, аларда территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре күрсәтелә. Өлеге карталарда чагылдырылган мәгълүмат:

- житештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары;
- үлэт базларының санитар-яклау зоналары;
- нефть чыгару объектларының санитар-яклау зоналары;
- автомобиль юлларының санитар өзелеше;
- эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары;
- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау һәм яр буе полосалары;
- файдалы казылма ятмалары;
- мелиорацияләнгән торган авыл хужалыгы территорияләре.

24 статья. *«Ямаши авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы.*

«Өлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы» 2 нче кушымтасы, анда түбәндәгеләр сайлап алынган:

1. СанПим 2.2.1/2.1.2.1.2.1.1200-03 нигезендә билгеләнгән житештерү объектларының һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе», предприятиеләрнең анкета мәгълүматлары нигезендә билгеләнгән.

2. Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2020 елның 26 октябрдәгә 626 номерлы боерыгы белән расланган Биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерүнең Ветеринария кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән үлэт базларының санитар-яклау зоналары.

3. 42.13330.2011 «Шөһәр төзелеше. Шөһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» нигезендә санитар автомобиль юллары өзелекләре.

4. Су саклау зоналары, яр буе яклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе полосалары:

- Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә алып барыла торган су объектлары Дәүләт реестрына кертелгән;

- размерлары Россия Федерациясе Су кодексының 6 һәм 65 статьяларында билгеләнгән.

5. Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары «Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары " 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә билгеләнгән.

6. Файдалы казылма ятмалары чикләре жир асты байлыктарыннан файдаланучыларның мәгълүматлары нигезендә билгеләнгән.

25 статья. Мәдени мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр зоналары картасы.

Мәдени мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булган зоналары картасында мәдени мирас объектларын саклау зоналары бүленергә мөмкин.

Мәдени мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналарының чикләре тиешле карталарда теркәлә, алар аларны эшләү һәм аларга рәсми расланган документлар статусы бирү белән бәйлә рәвештә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керту тәртибендә кертелә.

III ӨЛӨШ . ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.

10 бүлек. Күчәмсез милекне рәхсәт ителгән файдалану төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары.

26 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналарның төрләре.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияль зоналарның түбәндәге төрләре бирелгән:

Билгелә мөләр	Территорияль зоналар исеме
ТОРАК ЗОНАЛАР	
Ж1	Шәхси торак йортлар төзү зонасы
Ж1П	Перспектив торак төзелеше зонасы
ИЖТИМАГЫЙ-ЭШЛЕКЛЕ ЗОНАЛАР	
ОД1	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона
ОД2	Сәламәтлек саклау һәм социаль билгеләнештәге объектларны урнаштыру зонасы
ЖИТЕШТЕРҮ-КОММУНАЛЬ ЗОНАЛАРЫ	
ПК1	III класслы куркынычлык класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы
АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЭШЕНДӘГЕ ЗОНАЛАР	
СХ-1	Агросәнәгать комплексы объектларын һәм агросәнәгать комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру зонасы
СХ-2	Бакчачылык һәм дача участкалары зонасы
СХ1П	Агросәнәгать комплексы объектларын һәм агросәнәгать комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын перспектив урнаштыру зонасы
ИНЖЕНЕРЛЫК-ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ЗОНАСЫ	
ИТ-1	Транспорт инфраструктурасы зонасы
РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНЭШТӘГЕ ЗОНАЛАР	
Р-1	Табиғый ландшафтлар зонасы
Р-2	Рекреацион территорияләр зонасы
МАХСУС БИЛГЕЛӘНЭШТӘГЕ ЗОНАЛАР	
СН-1	Махсус билгеләнештәге Зона
СН-2	Үлөт базын урнаштыру зонасы

Шәһәр төзелеше регламентлары. Торак зоналар.

Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шәхси торак йортлар төзү өчен каралган.

Ж1. Шәхси торак йортлар төзү зонасы.

Ж1 индивидуаль торак төзелеше зонасы җирле әһәмияттәге минималь рәхсәт ителгән хезмәтләр жыелмасы белән аерым торучы һәм блокланган индивидуаль торак йортлардан (коттеджлардан) торак районнарны формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төренең атамасы җир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төре тасвирламасы	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төренең атамасы җир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төре тасвирламасы	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Шәхси торак төзелеше өчен	Торак йортны (өч катлы, биекlege егерме метрдан да артмаган җир өсте катлары саны белән аерым тора торган бинаны) урнаштыру, ул гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйлә көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән, мөстәкыйль күчәмсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану бүлмәләреннән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; шәхси гаражлар һәм хужалык корылмалары урнаштыру	2.1
Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	Рәхсәт ителгән куллану төре тасвирламасында күрсәтелгән торак йортны урнаштыру, 2.1 код белән; авыл хужалыгы продукциясе житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы терлекләрен тоту	2.2
Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлар (катлар саны өчтән дә артмаган) белән бер яки берничә уртак дивар (катлар саны уннан да артмаган) булган торак йортны урнаштыру, аларның һәркайсы бер гаиләнең яшәү өчен билгеләнгән, күрше йорт яки күрше йортлар белән тыкшынмыйча гына, аерым җир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми	2.3

	файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлегенә ия (блокланган төзелештәге торак йортлар).; декоратив һәм жиләк-жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк-жимеш культуралары үрчетү; шәхси гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыклары, ял итү майданчыклары булдыру;	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү, балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән укучыларны физик культура белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары урнаштыру, спорт белән шөгыльләнү	3.5.1
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Азкатлы торак төзелеше	азкатлы күпкатлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансарныкын да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын азкатлы күпфатирлы йортның гомуми майданы 15 % тәшкил итсә, төзелеп беткән һәм төзелгән-	2.1.1

	төзеклэндерелгән биналарында урнаштыру.	
Социаль хезмэт күрсәтү йортлары	Картлар йортларын, балалар йортларын, йорт-ларын, йорт-жирсез гражданнар өчен куну пунктларын урнаштыру; күченеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру	3.2.1
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәмин итү хезмәте, аз керемле гражданнарны туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар: коммерциягә карамаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар урнаштыру өчен урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элементсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт	3.7.2

	башкаруга бэйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар (физкультура мәйданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданның оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданның оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен	4.9
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар	6.8

	инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлегендә каралган элемент, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	
--	--	--

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте		
		Шәхси торак төзелеше /шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Блокировкалы торак төзелеше (блокланган йортта бер гаиләгә торак берәмлеге)	Рәхсәт ителгән төзүченең башка төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары				
Минималь майдан	кв.м	600/1000	1000	1
Максималь майдан	кв.м	5000/5000	5000	5000
Урам (юл йөрү) фронты буйлап минималь киңлек	м	12	6	н/у
Участоклар чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары				
Участок төзелешенең максималь проценты	%	50/40	60	н/у
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	5	5	н/у

Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	а) 1 - брандмауэр дивар мәжбүри булганда; б) 3 - башка очрақларда	0 (блокланган торак йортта индивидуаль блок төзегән яисә төзү өчен билгеләнгән жир кишәрлеге белән чиктәш жир кишәрлегенең ян чигеннән); 1 (тиешле янғын сүндерү дивары мәжбүри булганда); 3 (башка очрақларда)	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше (төзелешне көйләү линиясе белән башкасы билгеләнмәгән булса)	м	3	3	н/у
Төзелешләрнең максималь биекlege	м	18/18	18	н/у
Жир кишәрлекләре коймаларының максималь биекlege	м	2	2	н/у

Искәрмә 1. Таблицада тәкъдим ителгәннәрдән 5% чикләрендә параметрлар тайпылышлары рөхсәт ителә.

Искәрмә 2. Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен, блокланган торак төзелеше өчен, жир кишәрлекләренең ян һәм арткы чикләреннән түбәндәге шарт белән, чигенүләр таблицасында тәкъдим ителгән жир кишәрлекләренең ян һәм арткы чикләреннән түбәндәгеләрдән тайпылышлар рөхсәт ителә:

- күрсәтелгән кире кагуларга жир кишәрлекләре хужаларының үзара ризалыгы бар;

- төп корылмалар (торак йортлар) арасындагы ераклык 6 метрдан артып китә яки ярдәмче корылмалар (хужалык корылмалары, гаражлар һ.б. арасындагы ераклык тигез.) шулай ук ярдәмче корылмаларны блоклау рөхсәт ителә);

- күрше жир участокларында урнашкан корылмалар арасында янғынга каршы норматив аралар саклана.

3 нче искәрмә. Башка таләпләр:

Минималь ара:

2 - 3 кат биеклектөгө торак биналарның озын яклары арасында: кимендө 15 м;

4 кат биеклектөгө торак йортларның озын яклары арасында: ким дигендө 20 м;

балалар уеннары өчен майданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү майданчыгынан - 10 м;

автомобиль кую майданчыктарынан - 10 м;

спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр майданчыктан;

хужалык максатлары өчен майданчыктан - 20 м;

калдыктар өчен контейнерлар булган майданчыктардан алып торак йортлар, балалар учреждениеләре участкалары чикләренә кадәр, яшелләнделерелгән майданчыктар - кимендө 50 м, әмма 100 м дан артык түгел.

Автомобиль транспортын саклау урыннарынан тыш, урамнар ягынан булышу корылмаларын урнаштыру рөхсәт ителми.

Өлеге таблицада жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, СНиП, СанПиН һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Ж1П. Перспективалы индивидуаль төзелеш зонасы.

Перспективалы шәхси төзелеш зонасы планлаштырылучы, Өлмәт муниципаль районы һәм Ямаши авыл жирлеген территорияль планлаштыру документлары нигезендә, шәхси йортларда аерым торучы торак йортлар төзү өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре, рөхсәт ителгән файдалануның иң чик параметрлары, Ж1П зонасы өчен жир кишәрлекләрен төзүгә карата таләпләр рөхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалану төрләренә, Т-1 зонасы өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрен төзүгә карата таләпләргә туры килә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Ижтимагый-эшлекле зоналар.

Ижтимагый - эшлекле зоналар сәламәтлек саклау, мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, социаль һәм коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын, эшқуарлык эшчәнлеген, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү мәгариф учреждениеләрен, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, культура биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйлә башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

ОД1. Күпфункционале ижтимагый-эшлекле зона.

Ижтимагый-эшлекле зона жирлек үзәкләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән, анда халыкның көндәлек һәм даими ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән коммерциячел һәм хезмәт күрсәтүче функцияләрнең киң спектры бар һәм мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын, шулай ук мәгариф учреждениеләрен, гыйбадәт биналарын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә бәйләп рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәмин итү хезмәте, аз керемле гражданны тукландыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру (аларда гражданны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яки пенсия түлөөләрен билгеләү мәсьәләләре буенча кабул итү, шулай ук ижтимагый коммерцияле булмаган оешмаларны: коммерцияле булмаган фондларны, хәйрия оешмаларын, мәнфәгатьләр буенча клубларны урнаштыру	3.2.2
Элемент хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемент хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Кунакханә хезмәте күрсәтү	Эшмәкәрлек файдасын алу максатыннан файдаланыла торган кунакханәләргә, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән файдалану өчен кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Көн күреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көн күреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтәрәшханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданны амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләре)	3.4.1

Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем һәм белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (һөнәри техник училищелар, колледжлар, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләргә яңадан әзерләү һәм квалификацияләргә күтәрү буенча оешмалар һәм белем бирү һәм белем бирү буенча эшчәнлек алып баручы башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.2
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләргә, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләргә, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнары, дәүләт пенсия фонды, жирле үзидарә органнары, судлар, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәмин итүче яки дәүләт һәм (яки) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.8.1
Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дәүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтүгә бәйле булмаган идарә итү эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)вакытында товарны тапшыруны таләп итмәгән килешүләргә башкаруны тәмин итү максатларында, капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре)	3.9.2
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4

Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ. б. урнаштыру, уен автоматлары (комарлы уеннар өчен файдаланыла торган уен жиһазларынан тыш), уен майданчыклары урнаштыру	4.8.1
Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндерү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Эчке тәртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән хезмәт булган капитал төзелеш объектларын эзерләү һәм эзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданның оборонасы объектларынан тыш	8.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлүгү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә		

рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү, балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән тәрбия, мәгариф һәм белем бирү буенча эшчәнлек алып баручы биналар, спорт корылмалары урнаштыру физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче балалар, спорт белән шөгыльләнү	3.5.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	3.10.1
Базарлар	Капитал төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып;	4.3
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Гомуми мәйданы 5000 кв. м. булган капитал төзелеш объектларын урнаштыру, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне башкаручы бер яки берничә оешманы урнаштыру, рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлегенә 4.5 - 4.8.2 кодлары нигезендә; гаражларны һәм (яки) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен автомобильләр кую урыннарын урнаштыру	4.2
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагогалар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында	4.9

	файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмэт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертәп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш	6.8

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рәхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	50000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда.)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән	м	н/у

корылмаларның минималь чикләре		
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Искәrmә 1. Башка таләпләр:

Минималь аралар:

мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кишәрлекнең алгы чигеннән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

стационар белән дөвалау учреждениеләре өчен участокның алгы чигеннән төп төзелешкә кадәр - 30 м;

стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дөвалау учреждениесе арасындагы ераклык кимендә 50 м.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СНиП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Житештерү һәм коммуналь зоналар.

ПК-1. IV-V класслы куркыныч житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

ПК-1 куркынычлыгының IV-V класслы житештерү-коммуналь объектлары зонасы IV-V класслы куркынычлылык булган, 100 м һәм 50 м санитар-яклау зоналары булган коммуналь-житештерү предприятиеләрен һәм склад базаларын формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән. Житештерү эшчәнлеген алып баручы коммерция хезмәтләренең киң спектры рөхсәт ителә. Бердәм зонада күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләрен яраштыру норматив санитар таләпләрне үтәгәндә генә мөмкин.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баета торган һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзелеше продукциясен житештерү һәм ремонтлау объектларын урнаштыру, аларны куллану өчен, сәнәгать объекты рөхсәт ителгән башка төргә кертелгән очрактан тыш, саклау яки санитар-саклау зоналарын билгеләү каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләре	6.2

Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, тагылмалар, ярымприцеплар һәм контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын аларны эшкәртүгә бүтән продукциягә (консервлау, казу, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән, шул исәптән эчемлекләр, алкогольле эчемлекләр һәм тәмәке айберләре житештерү өчен урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для производства: строительных материалов (кирпичей, пиломатериалов, цемента, крепежных материалов), бытового и строительного газового и сантехнического оборудования, лифтов и подъемников, столярной продукции, сборных домов или их частей и тому подобной продукции	6.6
Энергетика	Размещение объектов гидроэнергетики, тепловых станций и других электростанций, размещение обслуживающих и вспомогательных для электростанций сооружений (золоотвалов, гидротехнических сооружений); размещение объектов электросетевого хозяйства, за исключением объектов энергетики, размещение которых предусмотрено содержанием вида разрешенного использования с кодом 3.1	6.7
Складлар	Размещение сооружений, имеющих назначение по временному хранению, распределению и перевалке грузов (за исключением хранения стратегических запасов), не являющихся частями производственных комплексов, на которых был создан груз: промышленные	6.9

	базы, склады, погрузочные терминалы и доки, нефтехранилища и нефтеналивные станции, газовые хранилища и обслуживающие их газоконденсатные и газоперекачивающие станции, элеваторы и продовольственные склады, за исключением железнодорожных перевалочных складов	
Коммуналь хезмэтләр күрсәтү	Размещение зданий и сооружений, обеспечивающих поставку воды, тепла, электричества, газа, отвод канализационных стоков, очистку и уборку объектов недвижимости (котельных, водозаборов, очистных сооружений, насосных станций, водопроводов, линий электропередач, трансформаторных подстанций, газопроводов, линий связи, телефонных станций, канализаций, стоянок, гаражей и мастерских для обслуживания уборочной и аварийной техники, сооружений, необходимых для сбора и плавки снега)	3.1.1
Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	Размещение стоянок транспортных средств, осуществляющих перевозки людей по установленному маршруту	7.2.3
Автотранспортны саклау	Размещение отдельно стоящих и пристроенных гаражей, в том числе подземных, предназначенных для хранения автотранспорта, в том числе с разделением на машино-места	2.7.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Размещение зданий и сооружений, предназначенных для проведения научных изысканий, исследований и разработок (научно-исследовательские и проектные институты, научные центры, инновационные центры, государственные академии наук, опытно-конструкторские центры, в том числе отраслевые)	3.9.2
Эшлекле идарә	Размещение объектов капитального строительства с целью: размещения объектов управленческой деятельности, не связанной с государственным или муниципальным управлением и оказанием услуг, а также с целью обеспечения совершения сделок, не требующих передачи товара в момент их совершения между организациями, в том числе биржевая деятельность (за исключением банковской и страховой деятельности)	4.1
Эчке тәртипне тәэмин	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм	8.3

итү	коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капиталъ төзелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданныр оборонасы объектларыннан тыш	
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән кулланыу төрләре		
Склад мөйданчыклары	Йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчәрү (стратегик запасларны саклаудан тыш) ачык һавада	6.9.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем һәм белем бирү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (һөнәри техник училищелар, колледжлар, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү буенча оешмалар һәм белем бирү һәм белем бирү буенча эшчәнлек алып баручы башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шөгыйльләну өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.2
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырға амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Хайваннар өчен приютлар	Стационар ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын орнаштыру;	3.10.2
Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Базар	Капиталъ төзелеш объектларын, даими	4.3

	яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып;	
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кибет	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертәп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, аларны урнаштыру 3.1.1 кодлары (коммуналь хезмәтләр күрсәтү) белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларынан тыш, 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү), 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү)	6.8
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Юл ялын тәэмин итү	Кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналарны юл сервисы (мотельләр) сыйфатында урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен, юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу	Автомобиль юлларын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре	Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
	Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен

Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда.)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеше проектка нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

ПК-2. III-II класслы куркынычлык житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

П2 II-II класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы III-II класслы куркынычлык булган, санитар-яклау зонасы булган коммуналь-житештерү предприятиеләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәмин итү өчен бүлөп бирелгән. Бердәм зонада күчәмсез милеккә рөхсәт ителгән файдалануның төрләр төрләрен яраштыру норматив санитар таләпләргә үтәгәндә генә мөмкин.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-бау һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеш сәнәгатенә капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеш, авиатөзелеш, вагоннар төзү продукциясен әзерләү һәм ремонтлау, машина төзелеш, станоклар төзелеш, шулай ук эксплуатацияләү өчен сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган башка шундый	6.2

	сәнәгать предприятиеләре, сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә караган очрактардан тыш.	
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрән житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкөртүгә аларны эшкөртүгә башка продукциягә китерә торган ысул белән (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәкә әйберләре житештерү өчен дә урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпичләр, пилотматериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар (золоотваллар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; урнаштыру рөхсәт ителгән куллану төренә 3.1 коды белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру	6.7
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү	6.9

	терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчемсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләренә жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина урыннарына бүленеп урнаштыру	2.7.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт фәннәр академиясе, тәжрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре) үткөрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	3.9.2
Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын түбәндәге максат белән урнаштыру: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйле булмаган идарә эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар	4.1

	арасында башкарылган вакытта товар тапшыруны таләп итми торган килешүләр башкаруны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре әзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Автомобильләргә ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре		
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләргә вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Профессиональ белем бирү һәм мөгариф өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләргә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү оешмалары һәм башка оешмалар) урнаштыру, белем бирү һәм агарту эшчәнлеген гәмәлгә ашыручы, шул исәптән белем алучыларны физик культура һәм спорт белән шөгыйльләү өчен билгеләнгән биналарны, спорт корылмаларын)	3.5.2
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Хайваннар өчен бүлмәләр	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру;	3.10.2

	<p>авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын кеше күзәтчелегендә урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләр күрсәтү;</p> <p>хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру</p>	
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Базарлар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык мәйдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру	4.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын кертәп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген белән каралган элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, 3.1.1.1 (коммуналь хезмәтләр күрсәтү), 3.2.3 (элемтә хезмәтләрен күрсәтү) урнаштыру	6.8
Транспорт чараларын көйләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен	4.9.1.1

	кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	
Юл ялын тәэмин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобильләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгерәк таблица күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчемсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рәхсәт ителгән төзелешнең барлык төрләре өчен
Жир кишәрлекләренә иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

ПК-3. Куркынычлыгы I класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

ПК-3 класслы куркынычлыктагы житештерү-коммуналь объектларның зонасы куркынычлылык 1 класслы, санитар-яклау зонасына ия булган сәнәгать һәм житештерү-коммуналь предприятиеләрне формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән. Бердәм зонада күчөмсез милеккә рәхсәт ителгән файдалануның төрлө төрләрән яраштыру норматив санитар таләпләрне үтәгәндә генә мөмкин.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баета торган һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзелеше продукциясен житештерү һәм ремонтлау объектларын урнаштыру, аларны куллану өчен, сәнәгать объекты рәхсәт ителгән башка төргә кертелгән очрактан тыш, саклау яки санитар-саклау зоналарын билгеләү каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләре	6.2
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, тагылмалар, ярымприцеплар һәм контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын аларны эшкәртүгә бүтән продукциягә (консервлау, казу, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән, шул исәптән эчемлекләр, алкогольле эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Төзелеш материаллары (кирпеч, пилотматериаллар, цемент, ныгытма материаллар), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм	6.6

	күтэрткечлэр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлөшлөрө) житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станциялөрен һәм башка электростанциялөрне урнаштыру, хезмэт күрсөтүче һәм электр станциялөре өчен ярдәмче корылмаларны (алтын калдыклар, гидротехник корылмалар)урнаштыру;	6.7
Складлар	Йөклөрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү (стратегик запасларны саклаудан тыш) буенча билгелэнгән, аларда йөк төялгән житештерү комплексларының бер өлөше булмаган корылмалар: сәнэгать базалары, складлар, йөк төялү терминаллары һәм доклар, нефть саклагычлар һәм нефть суырту станциялөре, газ саклагычлары һәм аларга хезмэт күрсөтүче газ конденсат һәм газ эшкөртү станциялөре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл кичү складларыннан тыш, аларны вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү	6.9
Коммуналь хезмөтлөр күрсөтү	Су, жылылык, электр, газ белән тээмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчемсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станциялөре, суүткөргөчлөр, электр линиялөре, трансформатор подстанциялөре, газүткөргөчлөр, элемтө линиялөре, телефон станциялөре, канализация линиялөре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмэт күрсөтү остаханөлөре, кар жыю һәм эретү өчен кирөкле корылмалар)	3.1.1
Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	Билгелэнгән маршрут буенча кешелөрне ташуны гамөлгө ашыручы транспорт чаралары тукталышларын урнаштыру	7.2.3
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптөн автотранспортны саклау өчен билгелэнгән жир асты гаражларын, шул исәптөн машина-урынга бүленгән урыннарны урнаштыру	2.7.1
Фәнни тикшеренүлөр үткөрү	Фәнни эшләнүлөр, тикшеренүлөр һәм эшләнмөлөр үткөрү өчен билгелэнгән	3.9.2

	биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дөүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	
Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дөүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәт күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә итү эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш), товар тапшыруны таләп итмәгән килешүләргә башкаруны тәэмин итү максатларында, капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.1
Эчке төртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал төзелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлешен булып торучы гражданның оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә, шулай ук сәүдә кибетләргә урнаштыру	4.9.1.4
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Склад мәйданчыклары	Йөкләргә вакытлыча саклау, бүлү һәм күчәрү (стратегик запасларны саклаудан тыш) ачык һавада	6.9.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем һәм белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (һөнәри техник училищелар, колледжлар, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләргә яңадан әзерләү һәм квалификацияләргә күтәрү буенча оешмалар һәм белем бирү һәм белем бирү буенча эшчәнлек алып баручы башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.2
Амбулатор-поликлиника	Гражданның амбулатор-поликлиника	3.4.1

хезмәте күрсәтү	медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	
Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру;	3.10.2
Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтараһанә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Базар	Капиталъ төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып;	4.3
Жәмәгать туклануы	урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.6
Кибет	Сәүдә мәйданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, аларны урнаштыру 3.1.1 кодлары (коммуналь хезмәтләр күрсәтү) белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш, 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү), 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү)	6.8
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләргә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1

Юл ялын тээмин итү	Юл сервисы (модельләр) сыйфатында кунакханә хезмәте күрсәтү өчен биналарны урнаштыру, шулай ук юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен тиешле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу	Автомобиль юлларын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчемсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән төзелешнең барлык төрләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	н/у
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шөһәр төзелеше регламентлары. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы зонасы.

СХ-1. Агросәнәгать комплексы объектларын һәм агросәнәгать комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру зонасы.

СХ-1 зонасы авыл хужалыгы билгеләнешендәге жириләрдә агросәнәгать комплексы объектларын урнаштыру өчен файдаланыла торган территорияләрне формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү максатларында бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Терлекчелек	Авил хужалыгы терлекләре (эре мөгезле терлек, сарыклар, кәжәләр, атлар, дөяләр, боланнар)үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жириләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы терлекләрен чабу, көтүлекләр көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы хайваннарын тоту һәм үрчетү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру, нәселле терлекләр үрчетү, нәсел продукциясен (материалны)житештерү һәм куллану	1.8
Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләр үрчетү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;	1.9
Кошчылык	терлекләр тоту һәм үрчетү, продукцияне житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру;	1.10
Дуңгызчылык	Дуңгызлар үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;	1.11
Балыкчылык	терлекләр тоту һәм үрчетү, продукцияне житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру;	1.13
Умартачылык	Бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм куллану буенча, шул исәптән авыл хужалыгы жириләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;	1.12
Авил хужалыгын фәнни тәэмин итү	умартачылык һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру;	1.14
Авил хужалыгы техникасын саклау һәм	Авил хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар,	1.15

эшкөртү	корылмалар урнаштыру	
Кыр участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукуннан башка авыл хужалыгы продукциясе житештерү	1.16
Питомниклар	Яшүсмерлөрне авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куаклар, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культуралары үстерү һәм сату; авыл хужалыгы производствосының күрсәтелгән төрлөрө өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру	1.17
Авил хужалыгы житештерүен тәэмин итү	Машина-транспорт һәм ремонт станцияләре, авыл хужалыгы техникасы өчен ангарлар һәм гаражлар, амбарлар, суэтем башнялары, трансформатор станцияләре һәм авыл хужалыгы алып бару өчен кулланыла торган башка техник жайланмалар урнаштыру	1.18
Бакчачылык	Күпьяеллык жыләк-жимеш һәм жыләк культуралары, виноград һәм башка күпьяеллык культуралар үстерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.5
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрлөрө		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчөмсөз милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткөргөчләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткөргөчләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Авил хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкөртү	Авил хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкөртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру	1.15

СХ-2. Бакчачылык һәм дача участкалары зонасы.

СХ-2 бакчачылык һәм дача участоклары зонасы ял итү һәм авыл хужалыгы культураларын үстерү максатларында халык файдалана торган торак төзелешен төзү хокукы белән бакча һәм дача участокларын урнаштыру өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре		
Яшелчәчелек алып бару	Авил хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчәмсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Бакчачылык алып бару	Авил хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен бакча йортын, торак йортны, рөхсәт ителгән куллану төрен тасвирламасында күрсәтелгән 2.1 код белән, хужалык корылмаларын һәм гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру;	13.2
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Шәхси торак төзелеше өчен	Торак йортны (жир өсте катлары саны өчтән дә ким булмаган, биекlege егерме метрдан да артмаган аерым торучы бинаны) урнаштыру, ул гражданны тарафыннан көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән, бүлек өчен билгеләнмәгән мондый бинада яшәү белән бәйле бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану бүлмәләреннән тора. мөстәкыйль күчәмсез милек объектлары.; авыл хужалыгы культураларын үстерү; урнаштыру гаражлар өчен үз ихтыяжлары һәм хужалык корылмалары	2.1*
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1*
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары,	3.7.2*

	шулай ук хэйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар)гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1*
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3*
Эчке төртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал төзелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданнар оборонасы объектларыннан тыш	8.3*
Кибет	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4*
Базар	Капитал төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.3*

* территорияне планлаштыру буенча расланган документлар булганда («гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2017 елның 29 июлендәге 217-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Жир кишәрлекләре күләменең чик күрсәткечләре:

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре	Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
---	---

	Бакчачылык белән шөгылләнү өчен/ яшелчәлек белән шөгылләнү өчен	Рөхсәт ителгән төзелешнең башка төрлөрө өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	400/400
Максималь майдан	кв.м	1500/1500
		1
		50000

Рөхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә (2017 елның 29 июлендәге «Гражданның тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәлек алып бару турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 217-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Шәһәр төзелеше регламентлары. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы зонасы.

Ит-1. Транспорт инфраструктурасы зонасы.

ИТ-1 транспорт инфраструктурасы зонасы транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән, шул исәптән автомобиль, һава, торбаүткәргеч транспорт һәм элемент корылмалары һәм коммуникацияләре.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Һава транспорты	Аэродромнарны, вертолет майданчыкларын (вертодромнарны) урнаштыру, гидросамолетларны алып килү һәм китерү өчен урыннар булдыру, очышларны һәм һава судноларын очып китү һәм төшерү (китерү) өчен кирәкле башка объектларны радиотехник тәэмин итү, аэропортларны (аэровокзалларны) һәм пассажирларны утырту һәм аларга тиешле хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән хәрәкәт итә торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; Һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру	7.4
Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналары һәм корылмалары урнаштыру.	7.2
Торбаүткәргеч транспорт	Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен тоту үз эченә 7.2.1 (автомобиль юлларын	7.5

	урнаштыру), 7.1.2 (пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү), 7.2.3 (гомуми файдаланудагы транспорт стоянкасы) кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен ала.	
Тимер юл транспорты	Нефть үткәргечләренә, су үткәргечләренә, газ үткәргечләренә һәм башка торба үткәргечләренә, шулай ук аталган торбаүткәргечләренә эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналар һәм корылмаларны урнаштыру	7.1
Су транспорты	Ясалма төзелгән эчке су юлларын судночылык өчен булдырылган эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портларын капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньларны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм башка объектларны урнаштыру, судночылыкны һәм су ташуны тәэмин итү, су транспортына заправка ясау өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру	7.3
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, урнаштыру 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш	6.8
Кибет	Сөүдә мәйданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлеп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр	3.1.1

	линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм җыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар җыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	
Юл ялын тээмин итү	Юл сервисы (модельләр) сыйфатында кунакханә хезмәте күрсәтү өчен биналарны урнаштыру, шулай ук юл сервисы объектлары сыйфатында җәмәгать туклануын оештыру өчен тиешле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.2
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Базар	Капитал төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.3
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак җәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Автомобиль юу	Автомобиль юлларын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләренә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләренә, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчемсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән минималь	м	н/у

чигеннән чигенү (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу сызыгы белән билгеләнмәгән очракта)		
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеше проектка нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Рекреация билгеләнештәге зоналар.

Рекреация билгеләнештәге зоналар составына урманнар, урман парклары, лугопарклар, скверлар, парклар, бакчалар биләгән территорияләр чикләрендә, шулай ук ял итү, Туризм, физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен файдаланыла торган һәм файдаланыла торган башка территорияләр чикләрендә зоналар кертелә.

Р-1. Рекреация территорияләр зонасы.

Р-1 рекреация территорияләр зонасы шәһәр урманнары, урман парклары, лугопарклар, скверлар, парклар, бакчалар, бульварлар биләгән территорияләр чикләрендә, шулай ук ял, Туризм, физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен файдаланыла торган һәм кулланылучы башка территорияләр чикләрендә, кыска вакытлы ял итү өчен тиешле объектлар булган участкалардан файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Табигать территорияләрен саклау	Бу зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән әйләнә-тирә табигый мохитнең аерым табигый сыйфатларын саклап калу, аерым алганда: тыю полосаларын булдыру һәм карау, саклагыч урманнары, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларын булдыру һәм карау, саклау	9.1

	урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигый ресурслардан файдалану режимын үтәү, аеруча кыйммәтле жирләрнең үзенчәлекләрен саклау.	
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	5.1.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Шәһәр төзелеше регламентлары. Махсус билгеләнештәге зоналар.

СН-1. Махсус билгеләнештәге Зона.

СН-1 махсус кулланылыштагы зона калдыклар урнаштыру, туплау һәм күмү объектларын урнаштыру, шулай ук мондый объектларның техник регламентлар таләпләренә туры китереп санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре исеме	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Ритуаль эшчәнлек	Зиратларны, крематорийларны һәм күмү урыннарын урнаштыру; тиешле дини корылмалар урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру	12.1
Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мечетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар	3.7.1

	урнаштыру	
Жир кишөрлекләрән һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрлөрө		
Көнкүреш хезмәтә күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләрә күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация станцияләре, стоянкалар, гаражлар һәм урып-жыю һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, Корылмалар, карны жыю һәм эретү өчен кирәкле) (рөхсәт ителгән файдалануның өстәмә төре төп һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән барлык төрлөрә өчен кулланыла)	3.1.1
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрлөрән гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Жир кишөрлекләренәң чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрлөрә		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрлөрәнә карата параметрларның әһәмияте
		Рөхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен
Жир кишөрлекләренәң чик параметрлары		
Минималь майдан	кв.м	1
Максималь майдан	кв.м	100000
Жир кишөрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән минималь чигеннән чигенү (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу сызыгы белән	м	н/у

билгеләнмәгән очракта)		
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	н/у
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	н/у

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

СН--2. Махсус билгеләнештәге яшелләндерү зонасы.

СН-2 зонасы гамәлдәге нормативларга туры китереп санитар-яклау, техник зоналар, инженерлык объектлары участкалары һәм коммуникацияләр оештыру һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән.

27 статья. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчәмсез мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы.

1. Әлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясеннән өлеге Кагыйдәләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасында билгеләнгән зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану түбәндәгечә билгеләнә:

1) өлеге статьяда билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып, картада билгеләнгән тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары;

2) санитар-яклау, су саклау һәм башка чикләүләр зоналарына карата законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән чикләүләр белән.

2. Санитар-яклау зоналарында һәм санитария өзелүләрендә, саклау зоналарында, су саклау зоналарында, яр бие яклау һәм яр бие полосаларында урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү түбәндәге норматив хокукый актларда билгеләнгән:

- Россия Федерациясе Су кодексы;
- Россия Федерациясе Җир кодексы;
- «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлегенә турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Атмосфера һавасын саклау турында» 1999 елның 4 маендагы 96-ФЗ номерлы Федераль закон;

- СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятияләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»;

- Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлығының 2020 елның 26 октябрдәгә 626 номерлы боерыгы белән расланган биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерү ветеринария кагыйдәләре нигезендә үлэт базларының санитар-яклау зоналары;

- СанПиН 2.1.1279-03 «Жирләү билгеләнешендәгә зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм тотуга гигиеник таләпләр» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2011 елның 28 июнендәгә 35 номерлы карары белән раслаулар);

- СанПиН 2.1.4.1110-02 «Эчү билгеләнешендәгә су белән тәэмин итү һәм суүткәргечләр чыганаclarын санитар саклау зоналары» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2002 елның 14 мартындагы 10 номерлы карары белән расланган);

- «Яңа төзелә торган һәм реконструкцияләнә торган сәнәгать предприятияләрен проектлауга гигиеник таләпләр»;

- СП 36.13330.2010 «СНиП 2.05.06-85*Магистраль торба үткәргечләр» (СССР Дәүләт төзелеше 1985 елның 30 мартындагы 30 номерлы карары белән раслап);

- СП42.13330.2016 «СНиП 2.07.01-89*Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

Әлеге эшләү вакытында муниципаль берәмлекнең норматив-хокукый актлары кабул иткән чикләүләрнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарында урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү исәпкә алынды.

3. Санитар-яклау зонасы яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында билгеләнә. Санитар-яклау зонасы күләме атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрану йогынтысын гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы хәвефлелектәге предприятияләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халыкның сәламәтлеге өчен кабул итәрлек куркыныч зурлыгына кадәр киметүне тәэмин итә.

Предприятияләрнең, производстволарның һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә аларның санитар-саклау зоналарының күләме тәшкил итә:

- беренче класслы объектлар өчен-1000 м;
- икенче класслы объектлар өчен - 500 м;
- өченче класслы объектлар өчен - 300 м;
- дүртенче класслы объектлар өчен - 100 м;
- бишенче класслы объектлар өчен - 50 м.

«Ямаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә I, II, III, IV һәм V класслы хәвефлелектәге объектлар урнашкан, алар жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә начар йогынты ясау чыганаclarы булып торалар.

Житештерү һәм транспорт предприятияләренең санитар-яклау зоналарында, коммуналь һәм инженер-транспорт инфраструктурасы объектларында, коммуналь-склад объектларында, чистарту корылмаларында, башка объектларда урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятияләрнең,

корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиНом 2.2.1.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә:

- 1) тыелган файдалану төрләре;
- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Производство-коммуналь объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- аерым торак йортларны да кертеп, торак йортлар;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлеге сыйфатын нормалаштыра торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дөвалау-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре;
- дарулар, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;
- Сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны әзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Производство-коммуналь объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу бүлмәләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләр, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газүткәргечләр, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, канализация насос станцияләре, әйләнештәге су белән тәэмин итү корылмалары, автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станцияләре.

4. Үлэт базының санитар-яклау зонасы.

«Ямаши авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенә ике терлек каберлеге йогынты ясый.

Биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юкка чыгару буенча ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә терлек зиратының санитар-яклау зонасы күләме 1000 м тәшкил итә.

Россия Федерациясе Кулланучылар күзәтчелеге федераль хезмәтенен 2006 елның 3 маендагы 0100/4973-06-31 номерлы хаты нигезендә терлек утарларының санитар-яклау зонасы күләмен кыскарту туфракны һәм грунт суларын махсус чаралар һәм лаборатор тикшеренүләр алып барганнан соң,

Россия Федерациясенең Баш дәүләт санитария табибы яисә аның урынбасары карары буенча башкарылырга мөмкин.

Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенең төп таләпләре булып, аеруча куркыныч инфекцияләрнең күмелгән урыннан читкә таралу мөмкинлеген юкка чыгару һәм шуннан соң үлэт базының санитар-яклау зонасы күләмен кыскарту тора:

- югары тимер-бетон каркас белән (саркофагом) туфрак учагын яшерүне тәэмин итү;

- үлэт базының терек планына килү;

- периметр буенча туфрак учагын жимерү, ышанычлы коймалар белән аншлаг белән тәэмин итү;

- Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсе белән килештереп, скважиналарда туфрак һәм су агымы буенча түбәнрәк туфрак һәм суну лаборатор тикшерүне оештыру.

Татарстан Республикасының Баш дәүләт ветеринария инспекторы мәгълүматлары буенча, саркофага дивар калынлыгы 0,4 метрдан да ким булмаска тиеш; терлек каберлеге 2,5 метрдан да ким булмаган биеклектәге койма периметры буйлап чикләнергә тиеш; койма яки бетон саркофагадан 30 м радиуста 1 м биеклектәге жир валы рөвешендә өстәмә саклау зонасы булдырырга кирәк.

Санитар-яклау зоналарында урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен үлэт базлары түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) тыелган файдалану төрләре;

- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Терлек базларының санитар-яклау зоналары чикләрендә һәм аларның территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- торақ, ижтимагый биналар һәм терлекчелек комплексларын урнаштыру үлэт базыннан 1000 м якынарак;

- терлек көтүе, печән чабу;

- жирне һәм үлэт базыннан читкә гуманлы калдыкны чыгару.

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- терлекләрен һәм көтүлекләрен 200 метрга якын урнаштыру;

- автомобиль, тимер юлларны аларның категориясенә карап 50-300 метрга якынарак урнаштыру;

- гамәлдәге норматив документлар таләпләре нигезендә яшелләндерү (табигый үсемлекләр).

5. Автомобиль юлларының санитар аермалары.

«Ямаши авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясе федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын кисеп үтә. 8.21 п. нигезендә 42.13330.2011 Региональ һәм федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан «Планировка һәм шәһәр һәм авыл жирлекләрен төзү» санитар аермалар 50 - 100 м күләмендә билгеләнә.

Санитария өзеклекләреннән файдалану режимы «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 билгеләнә.

Автомобиль юлларының һәм тимер юлларның санитар өзелүләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- аерым торак йортларны да кертеп, торак йортлар;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлегә сыйфатын нормалаштыра торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дөвәләу-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре;
- дарулар, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;
- Сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны әзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Автомобиль юлларының һәм тимер юлларның санитар аермалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу бүлмәләре, сөүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар, янғын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләр, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газүткәргечләр, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, канализация насос станцияләре, әйләнештәге су белән тәэмин итү корылмалары, автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станцияләре.

6. Эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зоналары.

2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә, су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суны санитар саклау зоналары» су белән тәэмин итү чыганакларын пычратудан саклау максатларында санитар саклау зонасы оештырыла, аның составына өч пояс керә: беренче пояс – катгый режимлы пояс, шулай ук икенче һәм өченче пояс – чикләү поясы.

Өлмәт муниципаль районының «Ямаши авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә чишмәләр һәм су алу скважиналары бар, кайбер СУ алу жайланмалары өчен өч пояс составында санитар саклау зоналары урнаштырылган, калганнары өчен санитар сак зонасының беренче поясы гына билгеләнгән, ул 50 м тәшкил итә. Аларны куллану режимын 2.1.4.1110-02 СанПиН билгели.

Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының I поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм башка күчемсез милек объектларыннан файдалануны тыю төрләре:

- югары кәүсәле агачлар утырту;
- төзелешнең су үткәргеч корылмаларын эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төрләрә, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу;
- торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру;
- кешеләр яшәү, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

Эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының II поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләрә:

- файдаланылган суларны жир асты горизонтларына күчерү һәм каты калдыкларны жир асты өлешенә күчерү, жир асты байлыкларын эшкөртү;
- ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складларын, промстокларны, шлам саклау складларын һәм жир асты суларының химик пычрану куркынычына бәйлә башка объектларны урнаштыру.;
- зиратларны, үлэт базларын, ассенизация кырларын, фильтрация басуларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм жир асты суларының микроб пычрану куркынычына бәйлә башка объектларны урнаштыру.;
- ашламалар һәм агулы химикатлар куллану;
- төп кулланылыштагы урман кисү.

Мондый объектларны урнаштыру санитар саклау зонасының III поясы чикләрендә бары тик сакланган жир асты суларын кулланганда гына рөхсәт ителә, ул Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенә геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда, су горизонтын пычратудан саклау буенча махсус чаралар үтәлгән очракта гына рөхсәт ителә.

Эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының II поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын шартлы рәвештә файдалану төрләрә:

- яңа скважиналар бораулау һәм туфрак катламын бозу белән бәйлә яңа төзелеш.

7. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр бие саклау һәм яр бие полосалары.

Су саклау зоналары булып, өслек су объектларының яр бие линиясенә якин урнашкан, аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, куылуын, аларның суларын агызуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларын һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларын саклау максатларында хужалык һәм башка төр эшчәнлекне тормышка ашыруның махсус режимы билгеләнә.

Су саклау зоналары чикләрендә Яр бие саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә хужалык һәм башка төр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Яр буйлары һәр гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына керүен тәэмин итү максатларында бүлеп бирелә.

РФ Су кодексы нигезендә елгаларның һәм инешләрнең су саклау зоналарының киңлегә аларның чишмәләреннән елга яки инешләрнең озынлыгы билгеләнә:

- 10 км га кадәр-50 м күләмендә;
- 10нан 50 км га кадәр - 100 м күләмендә;
- 50 км һәм аннан күбрәк - 200 м.

Елганың чишмә башына кадәр 10 км озынлыкта су саклау зонасы яр буе саклау полосасына туры килә. Елганың, инешнең чишмә башына су саклау зонасы радиусы 50 м күләмендә билгеләнә.

Яр буе саклау полосасының киңлегенә су объектының ярдан читкә китүенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм 30 м киредән качу өчен яки 0°, 40 м читләшү өчен 3° һәм 50 м читләшү өчен.

Шулай итеп, Кичү елгасының су саклау зонасының киңлегенә 200 м, Ямаш елгасы – 100 м, калган сулыклар һәм сулыклар-50 м. Кичү һәм Ямашка елгаларының яр буе саклау полосалары 50 м күләмендә кабул ителгән.

Гомуми кулланылыштагы су объектының яр буе линиясе буенда яр буе полосасы билгеләнә. Кичуй һәм Ямаши елгаларының яр буе полосаларының киңлегенә 20 м тәшкит итә, калган сулыклар – 5 м.су объектына гражданның иреккә үтеп керүен тәэмин итү максатларында яр буе полосасы төзелә алмый.

Елгаларның, башка су объектларының су саклау зоналарында урнашкан жир кишәрлекләре һәм башка күчәмсез милек объектлары өчен билгеләнә:

- тыелган куллану төрләре;
- бассейн һәм башка территориаль идарә органнары белән махсус килешенеп, әлегә Кагыйдәләр белән билгеләнгән ачык тыңлаулар процедураларынан файдаланып, вәкаләтле дөүләт органнарының су фондын куллану һәм саклау буенча рөхсәт ителергә мөмкин булган шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре.

Елгаларның су саклау зоналары, башка су объектлары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм башка күчәмсез милек объектларыннан файдалануны тыю төрләре:

- агынты суларны туфрак ашламалар өчен куллану;
- зиратларны, үлән базларын урнаштыру, житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләр күмү;
- үсемлекләрнең корткычларына һәм авыруларына каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларынан тыш) хәрәкәте һәм туктавы, аларның юллар буйлап йөрүләреннән тыш, юлларда һәм махсус жиһазландырылган урыннарда тукталышлары да бар.

Су саклау зоналары өчен күрсәтелгән чикләүләр белән беррәттән, яр буе саклау полосалары чикләрендә тыела:

- жирләрне сөрү;
- юдырыла торган грунтларның өемнәре урнаштыру;
- авыл хужалыгы хайваннарын коткару һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру.

Су саклау зоналары чикләрендә су объектларын пычратудан, чүпләнүдән һәм ташландык хәлдә калдыклардан саклауны тәэмин итүче, су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә, су объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру һәм эксплуатацияләү рөхсәт ителә.

Яр буе полосасында тыелган куллану төрләре:

- жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру;

- механик транспорт чараларын кулланып хәрәкәт итү.

Су объектларының яр буе полосасы чикләрендә (механик транспорт чараларын кулланмыйча) алар янында йөрү һәм тору, шул исәптән һөвәскәр һәм спорт балыкчылыгы һәм йөзү чараларын *жәлеп итү өчен рәхсәт ителә*.

8. Файдалы казылма ятмалары.

«Ямаши авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген территориясен Тауиле һәм Ямаши нефть ятмалары чикләрендә урнашкан.

«Жир асты байлыктары турында» 2395-1 номерлы Россия Федерациясен Законның 22 статьясы нигезендә жир асты байлыктарынан файдаланучы үзенә бирелгән тау бүлеп бирелгән чикләрдә файдалы казылма ятмалары мәйданнары төзүне чикләргә хокуклы.

Жир асты байлыктарының аерым участкаларынан файдалану илнең оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәмин итү, жир асты байлыктарынан рациональ файдалану һәм саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яки тыелырга мөмкин.

Территорияләрен файдалану өчен махсус шартлары булган торак пунктлар һәм зоналар территорияләрендә жир асты байлыктарынан файдалану халыкның тормыш һәм сәламәтлеген, әйләнә-тирә мохитне саклау, биналар һәм корылмаларның сакланышы, шул исәптән тау эшләнмәләрен, бораулау скважиналарының һәм жир асты байлыктарынан файдалану белән бәйлә башка корылмаларның сакланышы куркынычын тудыра алган очракларда чикләнергә яисә тыелырга мөмкин.

Аеруча саклана торган табигый территорияләрдә жир асты байлыктарынан файдалану аларның территорияләрен махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла.

«Жир асты байлыктары турында» 1992 елның 21 февралендә 2395-1 номерлы Федераль законның 25 статьясы нигезендә файдалы казылма ятмалары мәйданнары төзү, шулай ук аларның яткан урыннарында жир асты корылмаларын урнаштыру файдалы казылмаларны чыгару мөмкинлеген тәмин итү яки төзелешнең экономик максатка ярашлы булуын исбатлау шарты белән генә жир асты байлыктарының дәүләт фонды белән идарә итүнең федераль органы яисә аның территориаль органнары һәм дәүләт тау күзәтчелен органнары рәхсәт белән рәхсәт ителә.

Файдалы казылма ятмалары мәйданнарын үз белдеген белән төзү төзелгән объектларны рекултивацияләү һәм демонтажлау буенча башкарылган чыгымнары һәм чыгымнары капламыйча туктатыла.

9. Мелиорацияләнгән торган авыл хужалыгы территорияләре.

«Жирләрен мелиорацияләү турында» Федераль законның 30 статьясы нигезендә мелиорацияләнгән торган жирләрдә элемент линияләрен, электр тапшыру, торба үткәргечләрен, юлларны һәм башка объектларны төзү һәм эксплуатацияләү агросәнәгәт комплексы өлкәсендә дәүләт хезмәтләрен күрсәтү, дәүләт милкә белән идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы, шул исәптән мелиорацияне дә кертәп, шулай ук Россия Федерациясен субъектлары башкарма хакимиятнең тиешле органнары белән килештереп башкарылырга тиеш.

28 статья. *Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчәмсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.*

Тиешле карталарга һәм регламентларга рәсми расланган документларны эшләү һәм статус бирү буенча әлеге статьяга әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керту тәртибдә күрсәтелгән документлар кертелә.

29 статья. *Ачык сервитутларның эш итү зоналары.*

Ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре жирлек территорияләрен ызанлау проектларында чагыла һәм жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарында күрсәтелә.

12 бүлек. *Шәһәр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп жирләргә билгеләү, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.*

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында (әлеге Кагыйдәләрнең II Өлеше) территориаль зоналардан, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналардан тыш, шәһәр төзелеше регламентлары гамәленә кагылмаган төп территорияләр һәм жирләр күрсәтелә, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми – махсус сакланыла торган табигый территорияләр, урман фонды жирләре, шәһәр урманнары һәм башкалар.

Әлеге бүлектә гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләргә билгеләнеше тасвирламасы бар, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Ямаши авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясенең шәһәр төзелеше зоналашуы картасында гомуми файдаланудагы территорияләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән һәм таратылмый торган жирләр бүленергә мөмкин:

Билгеләнешләр	Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләргә атамасы
ЗВФ	Су фонды жирләре
ЗЛФ	Урман фонды жирләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре
СУ	Авыл хужалыгы жирләре

30 статья. *Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм жирләргә билгеләү.*

ЗВФ. Су фонды жирләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары өске сулар белән капланган жирләр өчен билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ЗЛФ. Урман фонды жирләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды жирләренә (торак пункт чикләреннән тыш) карата билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенә һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ДПИ. Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 4 өлешенә 4 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре өчен таратылмый. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану вәкаләтле органнар тарафыннан федераль законнар нигезендә билгеләнә.

СУ. Авыл хужалыгы жирләре зонасы.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре өчен билгеләнми. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану вәкаләтле органнар тарафыннан федераль законнар нигезендә билгеләнә.

Ямаши
авыл жирлегә башлыгы

А.А. Андревкина